

VITEC

Om	LabOra Verksted - gudstjeneste
1.	Hjem-siden9
V	algene på hjem-siden
	Ny gudstjeneste9
	Åpne gudstjeneste
	Ny gudstjenesteordning
	Åpne gudstjenesteordning
2.	Ny gudstjeneste10
0	pprette ny gudstjeneste
Ν	line ordninger
Ν	11 Iine gudstjenester
3.	Gudstjenestedesign - Redigering12
A	rbeidsflaten
	Venstre panel 12
	Filtrering13
	Gudstjeneste-treet
	Forhåndsdefinerte filter
	Lesninger14
	Musikk
	Status-filtre
	Gjenstår (RØD)14
	Ikke fullført (GUL)
	Fullført (GRØNN)14
	Status-valg når en gudstjeneste opprettes15
	Midtpanel 15
	Designvinduet
	Vis/Skjul element
	Redigere innhold i aktivt ledd17
	Kopier innhold i aktivt ledd18
	Tilgjengelige kommandoer 18
	Redigere overskrifter/titler i designvinduet21
	Høyre panel 21
	Notater
	Veiledning

	Velg innhold til aktuelt ledd	. 22
4.	Ny gudstjenesteordning	. 23
5.	Arbeide med design av gudstjenesteordning	. 24
	Arbeidsflaten	. 24
	Venstre panel	. 24
	Midtpanel	. 24
	Høyre panel	. 24
	Spesiell funksjonalitet i ordnings-modus	. 25
	Valgt innhold i ordnings-modus	. 25
	Lagre flere innholds valg knyttet til en ordning	. 25
	Legg inn i mal	. 26
	Fjern fra mal	. 27
	Gi nytt navn	. 27
	Rediger	. 27
	Nytt alternativ	. 27
	Bruk denne	. 28
	Lukk	. 28
	Visning av alternativ i ordningsmodus	. 28
	Notater i ordningsmodus	. 29
	Legg inn Notater	. 29
	Felles mal-bibliotek i skyen (Dropbox – OneDrive++)	. 31
	Bruk av Dropbox som felles ordnings-bibliotek	. 31
	Utskrift av maler/gudstjenesteordninger	. 32
	Status i ordningsmodus	. 33
	Storskjerm i ordningsmodus	. 34
	Småskjerm i ordningsmodus	. 35
6.	Utskrift av gudstjeneste	. 36
	Start utskrift	. 36
	Skaler visningen av utskriften	. 36
	Velg innhold for utskriften	. 36
	Dokument-kategorier	. 36
	Velg innhold for de enkelte ledd	. 37
	Overskrift	. 37
	Innhold	. 37

	Oppdater	. 37
	Rediger direkte i dokumentet	. 37
	Husk utskriftsvalg for dokument-kategori	. 37
١	Verktøylinjen	. 38
	Sideoppsett	. 38
	Innhold (= kategorier)	38
	Regenerer innhold	. 39
	Tittel skrift	. 39
	Avsnitt skrift	39
	Skrift	39
	Avsnitt	. 39
	Skriv ut	. 39
	Skriv ut hefte	. 40
	Lagre	. 40
	Eksporter til PDF	. 41
	Eksporter til Word	. 41
L	LabOra-mapper til liturg/medliturger	. 41
7.	Storskjerm	. 42
١	Velg innhold for Storskjerm	. 42
F	Presentasjon fra en brukerordning	. 42
١	Valg for hele presentasjon	. 42
	Format	. 42
	Svart bakgrunn	. 43
	Blank mellom deler	. 43
	Kolonner	. 43
	Sett marger	. 43
	Skrifttype og størrelse	. 43
	Tekstjustering	. 44
	Uthevet og/eller kursiv skrift	. 44
	Merk alle	. 44
	Lag PowerPoint	. 44
١	Valg for gjeldende slide	. 44
	Kolonner	. 45
	Sett marger	45

	Fontstørrelse	45
	Tekstjustering	45
	Uthevet og/eller kursiv skrift	46
	Tilbake til standard	46
	Bruk av notater i PowerPoint presentasjon	46
	Kontroll med marger i STORskjerm	48
	«Sett marger» i STORskjerm-visning:	48
	«Sett marger» i mal/gudstjenesteordning	51
	Kontroll med salmevers som blir for lange i Storskjerm > PowerPoint	51
8.	Småskjerm	52
	Hva er det?	52
	Småskjerm i LabOra Verksted	52
	Velg innhold	53
	Merk alle	53
	Finn Sted	53
	Last opp – Publiser	55
	Slett publisert innhold	56
	Småskjerm på mobil/nettbrett	56
	Mobiler som støttes	56
	Appen på Iphone/iOS	56
	Start appen	56
	Se innhold	57
	Del innhold	57
9.	Bibliotek	59
	Bla i biblioteket	59
	Søk i biblioteket	59
	Start søk	59
	Avgrense søk	60
	Prioritert søkeresultat	61
	Bruk av «wildcards»	61
	Avansert søk	61
	OR	61
	AND	61
	+	61

		61
v	www.gudstieneste.no	61
	Salmebok 2013	61
	Søke i salmeboken	62
	Navigere i salmeboken	64
	Kopier salme	64
	Hent ønsket målform/språk	65
	Hør salmen sunget	65
	Hør instrumental	65
	Liturgisk musikk 2020	66
	Målform liturgisk musikk	66
	Noter for Utskrift eller Presentasjon	66
	Kopier liturgisk musikk	67
	Hør liturgisk musikk sunget (bare tilgjengelig for Liturgisk musikk 2011)	67
В	Bibler	67
	Navigering	67
	Søk i Bibel	68
E	gne ressurser i Biblioteket	69
	Opprett rotmappe	69
	Opprette egne dokumenter	69
10.	Kirkeåret	71
11.	Innstillinger	72
Ρ	Plassering av maler/gudstjenesteordninger	73
Ρ	Plassering av dokumenter	73
Ρ	Plassering av «Mine ressurser»	73
L	oggfiler	73
v	vww.gudstjeneste.no – lisensnummer	73
12.	Ekskurs: Eksempel på notater til en ordning	74
	Eksempler fra en menighet på notater til mal for lokal grunnordning	74
	Notat til Informasjon om dagen	74
	Notat til Inngangssalme	74
	Notat til Samlingsbønn	74
	Notat til Kyrie	74
	Notat til Gloria	74

	Notat til Hjertesang (innslag for barn før Første lesning)	. 74
	Notat til Hallelujavers	. 74
	Notat til Evangelium	. 74
	Notat til Trosbekjennelsen	. 74
	Notat til Salme etter Trosbekjennelsen	. 74
	Notat til Kunngjøringer	. 75
	Notat til Forbønn	. 75
	Notat til Takkoffer	. 75
	Notat til Nattverdmåltidet	. 75
	Notat til Fredshilsen pax	. 75
	Notat til Du Guds Lam agnus dei	. 75
	Notat til Utdeling	. 75
N	Ier om bruk av notater i gudstjenesteordninger	. 75
	Opprettholde bevissthet om den lokale grunnordning	. 75
	Samme informasjon til alle	. 75
	Informasjon og hjelp til vikarer	. 76
	Tjeneste i prostiet – felles mal-bibliotek	. 76

Om LabOra Verksted - gudstjeneste...

Velkommen til LabOra Verksted - gudstjeneste!

Gudstjenesteverkstedet er det unike verktøy for arbeid med planlegging av gudstjenester.

- For prester og organister
- For lønnede og ulønnede medarbeidere
- For alle som er med i gudstjenesteutvalg og menighetsråd

LabOra Verksted - gudstjeneste - verktøyet for gudstjenesteplanlegging:

- Planlegg gudstjenester enklere enn noen gang
- Bygg den lokale grunnordning enkelt og effektivt
- Gjøre notater til hvert enkelt ledd i ordningen.
- Lage gudstjenester basert på de ordningene en har laget.
- Alle gudstjenesteordninger på bokmål og nynorsk
- Tett integrert med <u>www.gudstjeneste.no</u> og Salmebok 2013 (krever lisens hos Eide Forlag)
- Oppdaterte gudstjenesteordninger 2020
- Integrert med liturgisk musikk 2020 (krever lisens hos Eide Forlag)
- Enkelt få svært gode utskrifter til forskjellige behov (liturg, medliturger og menighet)
- Lag gudstjeneste for Storskjerm med noen få klikk (PowerPoint)
- Publiser gudstjenester til «skyen» og gjør dem tilgjengelige for mobiltelefon/lesebrett gjennom appen «I kirken» (gratis app).

Alle dokumenter (gudstjenester og gudstjenesteordninger) lagres som filer i mappen \Mine Dokumenter\LabOra Workshop. Maler lagres i undermappen \Template Folder. Denne plasseringen kan endres i innstillinger for Verkstedet (<u>se eget avsnitt om Innstillinger</u>). *Dokumenter* har etternavnet LabOra, *ordninger/maler* LabOraT.

Bruk av felles filområder eller Dropbox (eller andre tilsvarende tjenester som f. eks. OneDrive) gjør det mulig å dele gudstjenestemaler og gudstjeneste dokumenter som en måtte ønske.

Ingen ressurser installeres lokalt på din maskin. Ressursene hentes dynamisk over internett. Det betyr at du må være tilkoblet internett for å bruke LabOra Verksted.

Salmebok2013 og Liturgisk musikk 2020 fra Eide Forlag

Integrasjon med Salmebok2013 og Liturgisk musikk 2020 krever at en har nødvendige lisenser for dette hos Eide Forlag. Slik lisens bestilles hos Eide Forlag. Bestilling kan gjøres her: http://gudstjeneste.no/index.cfm/general/dspRegister

Integrasjon med Salmebok2013 krever lisensen «DNKs salmedatabase». Integrasjon med Liturgisk musikk 2020 krever lisensen «Gudstjeneste for Den norske kirke, med noter for menigheten».

LabOra Verksted ble i februar 2021 oppdatert i henhold til ny justert ordning for hovedgudstjeneste vedtatt av Kirkemøte i 2019.

1. Hjem-siden

Oppstartsbildet, eller hjem-siden, er en nettside der aktuell informasjon om LabOra Verksted blir publisert:

Valgene på hjem-siden

Ny gudstjeneste

Klikk for å opprette ny gudstjeneste. Se eget avsnitt <u>Ny gudstjeneste</u>.

Åpne gudstjeneste

Klikk denne for å åpne andre gudstjenester enn de som vises i listen til venstre over sist åpnede dokumenter.

Ny gudstjenesteordning

Klikk for å opprette ny gudstjenesteordning. Se eget avsnitt <u>Ny gudstjenesteordning</u>.

Åpne gudstjenesteordning

Åpner vindu for å velge mal du vil åpne for å arbeide videre med ordningen/malen.

2. Ny gudstjeneste

Opprette ny gudstjeneste

Klikk «Ny gudstjeneste»:

Følgende bilde vises:

Bibliotek	Mine ordninger Mine gudstjenester	Velg ordning 🌞 Hovedgudstjeneste	
🔿 🗐 n - I		Hovedgudstjeneste	
	kmai	I. SAMLING	
IN YI	IUISK	Forberedelse	
		Klokkeringing	
		Informasjon om dagens gudstjeneste	
		Tre klokkeslag	
		Inngangssalme	
		Inngangsord	
		Samlingsbønn	
		Syndsbekjennelse	
		Innledningsord	
		Syndsbekjennelse	
		Løftesord	
		Takkebønn	
		Bønnerop Kyrie	
		Lovsang Gloria	
		Dagens bønn	
		II. ORDET	
	22.11.2015		
Jato	22.11.2013	[15]	
Kirkeårsdag	Domssøndag / Kristi kongedag		
Navn	2015.11.22 - Hovedgudstjeneste - KrKo		

- Velg ordning
- Velg dato (standard er kommende søndag)
- Gi navn til dokumentet (om du vil navngi forskjellig fra standard forslag)
- Klikk «Opprett»

LabOra Verksted vil åpne vindu for videre arbeid med innhold og design – se avsnitt om Gudstjenestedesign.

MERK:

Alle ledd som *kan* fylles med innhold ut fra logikk knyttet til valgt ordning og kirkeårsdag har fått innhold. Typiske ledd som *ikke* har fått innhold er salmer.

Mine ordninger

LabOra Verksted er spesielt laget for å tilrettelegge for effektiv planlegging med lokalt tilpassede gudstjenesteordninger som du kan «bygge» selv.

Beskrivelse av hvordan en lager egne gudstjenesteordninger beskrives i eget hovedavsnitt <u>Arbeide</u> <u>med design av gudstjenesteordning</u>. Klikk på flippen «Mine ordninger» for å se egne ordninger du har laget – og bruke en av dem til å lage en ny gudstjeneste.

Mine gudstjenester

Du kan også bruke en gudstjeneste du har laget før som mal for en ny gudstjeneste. Klikk på flippen «Mine gudstjenester» og velg den gudstjenesten du vil bruke som mal for ny gudstjeneste.

Logikk som brukes:

- Alt innhold i gudstjenesten du velger å bruke som mal blir med til den nye gudstjenesten du lager.
- Alle oppslag etter Alternativ vil bruke gjeldende kirkeårsdag for den nye gudstjenesten som kontekst.

3. Gudstjenestedesign - Redigering

Dette er vinduet for arbeid med innhold til en gudstjeneste.

Arbeidsflaten

Arbeidsflaten i hovedvinduet har tre flater:

- Venstre panel handler om filtrering og navigering.
- Midt-panelet er flaten for det videre arbeid med innhold.
- Høyre panel er en kombinasjon av visning av:
 - Notater til aktuelt ledd
 - Veiledning for aktuelt ledd
 - Alternativ for aktuelt ledd

Nærmere beskrivelse følger.

Venstre panel

Venstre panel er for filtrering og navigering. I tillegg er noen funksjoner for redigering av struktur bare tilgjengelige her.

Filtrering

Når det velges en gren i trestrukturen i venstre panel, velges alltid en filtrering.

- 2015.11.15 Hovedgudstjeneste med c

 - ∋ dåp
 -) II. ORDET
 - ∋ III. FORBØNN
 - IV. NATTVERD

Gudstjeneste-treet

Gudstjenestetreet er en strukturell visning av aktuell gudstjeneste. Den kan utvides slik at alle grener vises.

Hele gudstjenestetreet fungerer som et filter.

EKSEMPEL:

Klikker du på grenen «2015.11.15 Hovedgudstjeneste…» vises hele gudstjeneste i design-vinduet i midt-panelet.

Klikker du på grenen «Samling» vises alle ledd i Samlingsdelen.

Klikker du på grenen «Forberedelse» vises alle ledd som hører med til «Forberedelse-delen».

Klikker du på «Informasjon om dagens gudstjeneste» vises kun dette ene leddet i design-vinduet.

MERK!

Dra og flytt:

Du kan dra og slippe et ledd i treet for å flytte det til en annen plass i gudstjenesten.

Forhåndsdefinerte filter

Status-filtre

De neste tre filtre er status-filtre:

Gjenstår (RØD)

Viser ledd i gudstjenesten som enda ikke har fått innhold.

Ikke fullført (GUL)

Viser ledd i gudstjenesten som har fått innhold, men innholdet er ikke bekreftet endelig.

Fullført (GRØNN)

Viser ledd i gudstjenesten som har bekreftet innhold.

Status for et ledd endres ved å klikke på status-indikatoren oppe til høyre i aktuelt ledd (i designvinduet):

Status-valg når en gudstjeneste opprettes

Når en gudstjeneste opprettes, settes status litt forskjellig avhengig av om det er en BRUKER-ordning eller en av de forhåndsdefinerte ordningene som brukes.

Når en gudstjeneste lages fra en *forhåndsdefinert ordning* settes status som følgende:

- Alle ledd som har fått innhold settes til status GRØNN.
- Tomme ledd settes til status RØD.

Når en gudstjeneste lages fra en *BRUKER-ordning*, settes status i forhold til valgt status i brukerordningen. Om valg av status i ordningens-dokumentet, se også under avsnitt om <u>«Arbeide med</u> <u>design av gudstjenesteordning»</u>. Når en gudstjeneste lages fra en slik brukerordning settes status som følgende:

- Alle ledd som har valgt innhold OG er satt til GUL status i brukerordningen får GUL status i gudstjenesten selv om de har fått innhold (Betyr: Dette leddet vil jeg alltid sjekke).
- Alle ledd som er satt til GUL status i brukerordningen får RØD status i gudstjenesten dersom de ikke har fått innhold.
- For ledd som har GRØNN status i brukerordningen, settes status som når en gudstjeneste lages fra en forhåndsdefinert ordning.

Midtpanel

Midtpanelet er hovedvinduet for alt arbeid med innholdet i gudstjenesten. Her finnes svært mange funksjoner tilgjengelige – og de dukker opp *når* du trenger dem *der* du trenger dem.

Designvinduet

Nøkkelen til arbeidet med videre design og innhold til gudstjenesten er at dokumentet i designvinduet er et *strukturert* dokument. Dette blir synlig om du drar musa over dokumentet. For hvert ledd du drar musa over, viser en ramme hvilket ledd i dokumentet som er aktivt. I eksempelet nedenfor er «Samlingsbønn» aktivt ledd:

Inngangsord		
Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.		
Samlingsbønn	Velg innhold Slett innhold	Slett ledd Nytt ledd Hent ledd Notater
Hellige Gud, vi er samlet for ditt ansikt ▼Vis ☑ Rediqer ⓑ Kopier for å møte din kjærlighet og sannhet. Send oss din Ånd og gjør oss åpne for det du vil gi oss. La ditt ord slå rot i våre hjerter,		
Syndsbekjennelse		
Innledningsord		
L Vår Herre Jesus Kristus sier: Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte ^{pier} og av hele din sjel og av all din forstand. Dette er det største og første budet. Men det andre er like stort: Du skal elske din neste som deg selv. Matt 22,37-39		

Når et ledd blir aktivt dukker det også opp en verktøylinje med aktuelle kommandoer for aktivt ledd. Disse kommandoene vil være litt forskjellige for hvert ledd – alt etter *type* ledd i gudstjenesten.

Vis/Skjul element

Et ledd i gudstjenesten med mye innhold kan vises i «Skjult» status:

For ledd med kort innhold er ikke dette valget tilgjengelig.

Logikk som anvendes:

- Når en gudstjeneste lages fra en forhåndsdefinert ordning, og et ledd har fått innhold, settes status til GRØNN og *SKJULT* når innholdet overskrider det LabOra Verksted oppfatter som langt innhold.
- Når en gudstjeneste lages fra en brukerordning settes et ledd som har GUL status i ordningen til status GUL/ÅPEN når leddet har fått innhold i gudstjenesten.

- Når status i et element i en gudstjeneste endres fra GUL til GRØNN settes samtidig status til SKJULT når innholdet overskrider det LabOra Verksted oppfatter som langt innhold.

En kan når som helst skifte mellom ÅPEN/SKJULT visning av et element:

- Er et element SKJULT kan en holde musen over knappen «Vis» og elementet vises i full lengde til en flytter musen.
- *Klikker* du knappen «Vis» sett elementet til konstant åpen visning (= viser elementet i sin fulle lengde).
- Klikker du knappen «Skjul» settes visning tilbake til skjult visning.

Redigere innhold i aktivt ledd

Dobbel-klikk på et ledd (eller klikk knappen «Rediger» ute til høyre for å redigere/endre innholdet i et ledd. Visningen blir som følgende:

- Eventuelt notat og veiledning til alternativet vises i venstre panel.
- Alternativer vises i høyre panel med forhåndsvisning av innhold nederst til høyre.

Midtpanelet er nå et redigeringsvindu. Her kan du gjøre de endringer du vil i teksten for aktuelt ledd. Du endrer *ikke* de opprinnelige ressursene når du redigerer innhold på denne måten. Valgene som gjøres her for skrifttype m.m. blir med videre når en kommer til utskrift. Mer om dette følger i eget avsnitt om <u>Utskrift</u>.

TIPS:

Du kan «Dra og slippe» et alternativ fra høyre panel ved å ta tak i ikonet for alternativet nede til høyre og dra og slippe det inn i redigeringsvinduet.

Du kan også merke tekst i vinduet nede til høyre og «Dra og slippe» valgt tekst.

Kopier innhold i aktivt ledd

Klikk knappen «Kopier» for å kopiere hele innholdet i aktivt ledd.

Tilgjengelige kommandoer

Når musen føres over et element i designvinduet, vises tilgjengelige kommandoer for aktuelt ledd. Kommandoene er noe forskjellige alt etter type element som er aktivt. *Mulige* kommandoer beskrives nedenfor.

Velg innhold

Velg andre alternativer for aktuelt ledd. Valgene står i forhold til type element (lesning, liturgisk ledd osv.). For samlingsbønn vises følgende:

- Først vises de alternativer for samlingsbønn som brukeren har lagt inn i malen selv. Se mer om dette under avsnitt <u>«Arbeide med design av gudstjenesteordning».</u>
- Dernest vises de alternativer for samlingsbønn som hører til gjeldende gudstjenesteordning.
- Endelig vises hele biblioteket som gir en tilgang til alle ressurser.

Velg «Bruk denne» for å sette inn ditt valg.

Velg «Lukk» for å ikke endre gjeldende innhold.

Merk at det finnes en kraftig søkefunksjon i vinduet for å velge alternativ til innhold. Denne søkefunksjonen er beskrevet i avsnitt «Søke i biblioteket»

Grenen <u>www.gudstjeneste.no</u> gir tilgang til de ressurser brukeren har lisens på hos Eide Forlag. Denne beskrives i eget avsnitt i <u>Biblioteket</u>. Her finner en f. eks. tekst og noter til Norsk Salmebok 2013.

MERK:

Mulige alternativ til et element vil også (som oftest) vises nederst til høyre i høyre panel – og kan også velges her:

Er det lagt inn bruker-elementer i malen, vises bare disse. Er det ingen brukerelementer i malen, vises de alternativer i gudstjenestebøkene som hører ordningen til.

Velg innhold på en salme vil vise et utvalg av salmeforslag.

Velg innhold for en lesning viser lesningene for aktuell dag.

Slett innhold

Sletter *innhold* i aktivt ledd. Selve elementet fjernes ikke. For salmer settes tittel tilbake til utgangspunktet (f.eks. Inngangssalme). Det samme gjøres for lesninger (f.eks. Første lesning).

Slett ledd

Sletter valgt ledd. Du må bekrefte valget før det blir utført.

Nytt ledd

Setter inn nytt ledd etter aktivt ledd. Et vindu for å sette tittel på leddet vises:

Skriv inn tittel og velg «OK». Midtpanelet skifter til redigerings-modus. Skriv inn teksten og klikk «Lagre og lukk». Det nye leddet settes inn ETTER gjeldende ledd.

Hent ledd

Setter inn et ledd fra gjeldende ordning en gang til – f.eks. en salme til. En kan også hente et ledd fra alle andre ordninger.

Velg hvilket ledd du vil sette inn en gang til (eller igjen – om du hadde slettet det). Du kan også velge å automatisk ta med innhold. Klikk «Sett inn» for å sette inn valgt ledd. Nytt ledd settes inn ETTER gjeldende ledd.

Denne funksjonen er nyttig når du f.eks. vil sette inn en ekstra salme.

Skriv tekst

For innholdselementer som enda ikke har noe innhold vises kommandoen «Skriv tekst».

Notater

Til alle ledd i gudstjenesten kan det gjøres notater:

Notater-Samlingsbønn				
📋 Lim inn				
Stil • B I U S A Skrift • St • I <				
Samlingsbønnen bes av en medliturg eller av hele menigheten. Når syndsbekjennelsen er lagt til samlingsdelen, bes samlingsbønnen av en medliturg, mens hele menigheten ber syndsbekjennelsen.				
Lagre og lukk Lukk				

Når et notat er laget vises det øverst i høyre panel når aktuelt ledd er aktivt. Notater egner seg spesielt når en lager egne gudstjenesteordninger. Notater som legges inn i en gudstjeneste vises bare når en arbeider med gjeldende gudstjeneste.

MERK:

Både kommandoen «Velg innhold» og «Notater» har en noe annen betydning når en designer en gudstjenesteordning – se eget avsnitt nedenfor om <u>Ny gudstjenesteordning</u>.

Redigere overskrifter/titler i designvinduet

Du kan redigere alle titlene i design-vinduet. Klikk på tittelen du vil redigere, og teksten merkes for redigering. **Trykk «ENTER» for å lagre endring av tittel.**

Samlingsbønnen vår i dag		dd Nytt ledd Hent ledd Notater 🕒
Hellige Gud, vi er samlet for ditt ans for å møte din kjærlighet og sannhe Send oss din Ånd og gjør oss åpne for det du vil gi oss La ditt ord slå rot i våre hjerter,	sikt st. s.	Vis Rediger GKopier

Høyre panel

Samlingsbønn Notater Høyre panel i hovedvinduet inneholder tre forskjellige Samlingsbønnen bes av en medliturg elementer: eller av hele menigheten. Når syndsbekjennelsen er lagt til Notater til aktivt ledd (dersom det finnes). samlingsdelen, bes samlingsbønnen av en medliturg, mens hele Veiledning til aktuelt ledd _ menigheten ber syndsbekjennelsen. Alternativer til aktuelt ledd _ Veiledning Dagens bønn kan benyttes som samlingsbønn, først og fremst på høytidsdager. Se ledd 8 (Dagens bønn). Samlingsbønnen kan innledes med: ML La oss be. eller ML La oss takke og be. Samlingsbønnen avsluttes med: ML Gud, vi ber. eller ML Vi ber i Jesu navn. A Amen. Velg innhold Samlingsbønn 1 Samlingsbønn 2 Samlingsbønn 4 Samlingsbønn 6 Samlingsbønn 8 Samlingsbønn 9 Samlingsbønn 1E Samlingsbønn 2E

Notater

Bønnerop Kyrie

Notater

I fastetiden bør en form for kyrielitani brukes, ellers velger liturg hvilket kyrie som skal brukes.

Veiledning

Kyrie eleison synges.

Kyrie kan utvides til et kyrielitani.

Kyrie kan utelates i enkelte gudstjenester. Notater kan enten være notater som er lagt inn til gjeldende ledd i gudstjenesteordningen, eller notat som er skrevet inn til gjeldende ledd i den spesifikke gudstjenesten en arbeider. Notater kan redigeres ved å klikke på knapp «Notater» for ethvert ledd i gudstjenesten.

Veiledning

Veiledning vil som oftest vise veiledningen til aktuelt ledd fra gudstjenestebøkene. Bruker kan ikke endre/redigere denne teksten.

Velg innhold til aktuelt ledd

Velg innhold Bønnerop kyrie 1 Bønnerop kyrie 2 Kyrielitani Kyrie (Alfsen) - tekst Kyrie (Afsen) - noter Kjære Gud, vi ber om nåde - tekst Kjære Gud, vi ber om nåde - noter Nederst til høyre i høyre panel vises alternativer for gjeldende ledd.

Dersom det er laget egne alternativer til aktuell ordning som er brukt, vises bare disse. Finnes det ikke egne alternativer i malen, vises de alternativer som hører ordningen til.

Klikk på et alternativ, og innholdet vises. Klikk «Bruk denne» for å sette inn valgt alternativ i gudstjenesten.

TIPS: Hold nede Ctrl-knapp og klikk et alternativ. Da settes valget automatisk inn i gudstjenesten uten at det vises først.

4. Ny gudstjenesteordning

Klikk «Ny gudstjenesteordning» på startskjermen. Skjermen nedenfor vises:

Ny gudstjenesteordning				
Bibliotek Mine ordninger Mine gudstjenester	Velg ordning 😤 Hovedgudstjeneste	-		
⊕ Bokmål ■	💿 📜 Hovedgudstjeneste	^		
Nynorsk	I. SAMLING			
	 Forberedelse 			
	Klokkeringing			
	Informasjon om dagens gudstjeneste			
	Tre klokkeslag			
	Inngangssalme			
	Inngangsord			
	Samlingsbønn			
	 Syndsbekjennelse 			
	Innledningsord			
	Syndsbekjennelse			
	Løftesord			
	Takkebønn			
	Bønnerop Kyrie			
	Lovsang Gloria			
	Dagens bønn			
	II. ORDET			
	Første lesning:			
	n:L_1_11	Ť		
Navn Hovedgudstjeneste				
	Opprett	Avbryt		

Når du vil lage en ny gudstjenesteordning tar du alltid utgangspunkt i en eksisterende ordning. Velg ordning du vil bruke som utgangspunkt, sjekk om foreslått navn er det du vil ha, og klikk «Opprett». Ale ordninger er tilgjengelige på bokmål og nynorsk. **Du kan også opprette en ny gudstjenesteordning basert på en allerede laget brukerordning eller en tidligere laget gudstjeneste.**

Hovedvinduet for arbeid med gudstjenesten åpnes, men nå i et spesielt ordnings-modus. Beskrivelse følger i eget avsnitt <u>Arbeide med design av gudstjenesteordning.</u>

Ordningen blir lagret som en egen type dokument som er tilgjengelig som ordning når en senere skal lage nye gudstjenester (fil etternavn: LabOraT).

5. Arbeide med design av gudstjenesteordning

Når en ny gudstjenesteordning opprettes, åpnes den ordningen som ble valgt som utgangspunkt – men uten at noe innhold settes inn. I tillegg er funksjonaliteten en del forskjellig fra når det arbeides med en «virkelig» gudstjeneste.

LabOra Verksted _ = 🛪 🗙					
★ Bibliotek Kirkeåret Vår Hovedgudstjeneste ×					
Redigering Utskrift Storskjerm Småskjer	n				
Redigering Utskrift Storskjern Småskjer Vår Hovedgudstjeneste I. SAMLING II. FORBØNN III. FORBØNN V. NATIVERD V. SENDELSE Lesninger Musikk Gjenstår Ikke fulført Fullført 	 Vår Hovedgudstjeneste I. SAMLING Forberedelse Klokkeringing Informasjon om dagens gudstjeneste Tre klokkeslag Inngangssalme Inngangsord Samlingsbønn Syndsbekjennelse Løftesord Syndsbekjennelse Løftesord Takkebønn Bønnerop Kyrie Lovsang Gloria Dagens bønn II. ORDET 	 Syndsbekjennelse Veiledning Plasseres her eller før forbønnen. Se ledd 16 (Kunngjøringer) Den bes høyt av alle. Før innledningsordet kan liturgen si: L Vår Herre Jesus Kristus sier: Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din forstand. Dette er det største og første budet. Men det andre er like stort: Du skal elske din neste som deg selv. Matt 22,37-39 Syndsbekjennelsen innledes med: L a oss bøye oss for Gud og bekjenne våre synder. eller L a oss bøye oss for Gud og be om tilgivelse. eller L a oss snake oss selv for Guds ansikt og bekjenne våre synder. Lurgen kan siet løftesord etter syndsbekjennelsen. Det kan være kort stillhet før syndsbekjennelsen. 			
	rørste lesning: Bibelsk salme:	løftesordet.			

Arbeidsflaten

Som når det arbeides med en konkret gudstjeneste, er hovedvinduet i ordnings-modus også inndelt i tre arbeidsflater:

Venstre panel

Venstre panel fungerer identisk som når det arbeides med en konkret gudstjeneste. Det brukes til filtrering, navigering osv.

Midtpanel

Midtpanelet er vinduet der det meste blir gjort når en bygger en ny ordning. Svært mye ligner det som kan gjøres når en arbeider med en gudstjeneste, men en del funksjoner – og konsekvenser – er forskjellige når en arbeider med en ordning.

Som når en arbeider med en gudstjeneste, vil også i ordnings-modus aktuelle kommandoer bli tilgjengelige når musen føres over det enkelte ledd i gudstjenesteordningen.

Høyre panel

I ordningsmodus vises ikke Alternativ i høyre panel. Men veiledning og Notater vises – med noe forskjellig betydning enn når det arbeides med en gudstjeneste.

Spesiell funksjonalitet i ordnings-modus

Valgt innhold i ordnings-modus

Som når det arbeides med en gudstjeneste, kan det også i en ordning velges «Velg innhold»:

Samlingsbønn	Velg innhold	Slett innhold	Slett ledd	Nytt ledd	Hent ledd	Notater
Denne bønnen er spesielt anvendelig En gruppe barn kan stå foran menigh sammen med barna.	g i gudstjenester neten og vise teg	med mange barr nene. De i menig	ı. heten som ø	nsker det, ka	Skjul	iger 🕞 Kopier bevegelsene
<i>Løftede hender</i> ML Kjære Gud, du er hos o Tenn ditt lys i oss.	oss.					
<i>Hendene i kryss foran bryst</i> ML Kjære Jesus, du går me La oss få leve i din fred.	tet ed oss.					
<i>Hendene mot hverandre foran brystet med fingertuppene opp</i> ML Kjære Gud, du ser oss. Ta imot våre tanker og stille bønner.						
<i>Hendene strakt ut foran oss med håndflatene opp</i> ML Kjære Jesus, du tar våre hender i dine. Led oss på din gode vei.						
<i>Vi tar dem som sitter ved si</i> ML Gode Hellige Ånd, takk Hjelp oss å se hverandre n	iden av oss, i k for at vi ikl ned kjærligh	<i>hånden.</i> ke er alene. net.				

Når et alternativ er valgt som innhold i en ordning, vil det valgte alternativ også alltid være standard valgt alternativ når det opprettes en gudstjeneste basert på denne ordningen. Dette gjelder uansett hvilken type ledd det er (Lesning, salme eller annet liturgisk element).

Lagre flere innholds valg knyttet til en ordning

I ordningsmodus kan en velge å definere et antall alternativer som innholds valg knyttet spesielt til denne malen. Alternativvinduet ser ut som følger:

Herrens bønn	
Legg inn i mal Nytt alternativ	
Søk Svelg innhold Vår Far Fader vår Fader vår (eldre form) Fader vår (Nordsamisk) Fader vår (Sørsamisk) Fader vår (Sørsamisk) Fader vår (Sørsamisk) Fader vår (Kvensk) Mine ressurser Mine kjøpte ressurser Mine kjøpte ressurser Ressurser Bokmål Ressurser Nynorsk Andre Ressurser Salme/Sangbøker Bibler	 Copier Văr Far A Vår Far i himmelen. La navnet ditt helliges. La riket ditt komme. La viljen din skje på jorden slik som i himmelen. Gi oss i dag vårt daglige brød, og tilgi oss vår skyld, slik også vi tilgir våre skyldnere. Og la oss ikke komme i fristelse, men frels oss fra det onde. For riket er ditt, og makten og æren i evighet. Amen.
	Bruk denne Lukk

Valgene betyr:

Legg inn i mal

Med dette valget kan en legge inn alternativer som er foretrukket i denne malen/ordningen. Dette kan være alternativ fra gudstjenesteboken, eller alternativer bruker selv velger fra andre ressurser. Det kan f.eks. gi følgende resultat:

Her har bruker lagt inn 9 foretrukne Gloria som alternativer i malen:

- 1. Lovsang gloria A (fra gudstjenesteboken)
- 2. Lovsang gloria b (fra gudstjenesteboken)
- 3. Lovsang gloria 3A Måne og sol (fra gudstjenesteboken)
- 4. Gloria (Alfsen) tekst (bruker-ledd)
- 5. Gloria (Alfsen) noter (bruker-ledd)
- 6. Gloria Taize tekst (bruker-ledd)
- 7. Gloria Taize noter (bruker-ledd)
- 8. S97 32 Du er hellig, du er hel (Alternativ fra S97)
- 9. S97 36 Evige Gud, vi tilber deg (Alternativ fra S97)

Fjern fra mal

Fjerner foretrukket alternativ fra malen. Merk at dersom dette alternativet er tekst (e.a. innhold) brukeren selv har skrevet inn, blir dette *innholdet* slettet.

Gi nytt navn

Gi nytt navn til alternativ i malen. Bare tilgjengelig for alternativer som er lagt inn i malen.

Rediger

Rediger innhold i valgt alternativ. Bare tilgjengelig for alternativer som er lagt inn i malen. Vindu for redigering av innhold vises:

S97 32 Du er hellig. Du er hel.				
T Lim inn				
Stil • B I U S A · Skrift • St • St				
Du er hellig. Du er hel. Du er alltid mye mer onn vi noengang forstår. Du er nær oss nå. Velsignet være du, år Herre og vår Gud. Din velsignelse på jord Jir til brød på vårt bord.				
Du er hellig. Du er helhet. Du er nærhet. Hele kosmos lover deg! Hosianna, hosianna, hosianna, Hosianna, vår Gud!				
Lagre og lukk Lukk				

Nytt alternativ

Legg et nytt brukerdefinert alternativ inn i ordningen. Et vindu for å gi alternativet navn vises:

Nytt ledd		
Tittel Nytt a	lternativ	
	Ok	Avbryt

Bruk denne...

Setter valgt alternativ inn i ordningen. Dette fører til at dette valget ALLTID settes som standard innhold når denne malen brukes til å opprette en gudstjeneste.

Lukk

Lukk alternativ-vindu.

Visning av alternativ i ordningsmodus

I ordningsmodus vises i høyre panel bare innholds valg spesielt knyttet til ordningen:

Kyrie eleison.		Velg innhold
		Lovsang gloria A Lovsang gloria B
Lovsang Gloria Velg innhold Slett innhold Slett ledd Nytt ledd Hent ledd Notater		<u>Lovsang gloria 3A - Måne og sol</u>
L/ML Ære være Gud i det høveste		<u>Gloria (Afsen) - tekst</u> <u>Gloria (Alfsen) - noter</u>
M og fred på jorden blant mennesker (som) Gud har glede i.		<u>Gloria Taize - tekst</u> <u>Gloria Taize - noter</u>
Vi lover deg, vi priser deg, vi tilber deg, vi opphøyer deg. Amen.		<u>S97 32 Du er hellig. Du er hel.</u>
		<u>S97 36 Evige Gud, vi tilber deg!</u>

Standard-alternativ fra gudstjenesteboken vises altså ikke når en arbeider med en mal.

MERK:

Når en gudstjeneste opprettes fra denne ordningen, vil også i arbeidet med en konkret gudstjeneste (ikke ordningsmodus) bare innholds valgene knyttet til ordningen vises i høyre panel (identisk som ovenfor).

Klikker du «Velg innhold» vises også alle øvrige standard-alternativer:

Lovsang Gloria		
Fjern fra mal Gi nytt navn Rediger Nytt alternati		
Sak 0		
Alternativer i malen	F B ^b /D C/E F C/E C F Gm	F
Lovsang gloria A	612 - 1 0 0 0 0	_
Lovsang gloria B	0	-
Lovsang gloria 3A - Måne og sol		
Gloria (Afsen) - tekst		
Gloria (Alfsen) - noter	2.2 -	
Gloria Taize - tekst		
Gloria Taize - noter		
S97 32 Du er hellig. Du er hel.	Gm F G/B C F/A B ^p Csus ⁴	_
S97 36 Evige Gud, vi tilber deg!	600000000000000000000000000000000000000	E
Selg innhold		
Lovsang gloria A		
Lovsang gloria B		
Lovsang gloria 1	6	
Lovsang gloria 2	to a the second se	
Lovsang gloria 3A		
Lovsang gloria 3B		
Lovsang gloria 4		
Lovsang gloria 5	1	F
	Bruk danna Lukk	
	Bruk denne Lukk	

Alternativer knyttet til ordningen vises øverst – standard alternativer vises nedenfor under grenen «Velg innhold».

Notater i ordningsmodus

Også i ordningsmodus kan «Notater» knyttes til et hvert ledd.

Legg inn Notater

Klikk knappen «Notater»:

Et vindu for redigering av Notat åpnes:

Notater-Samlingsbønn
Lim inn
Stil - B I U - Skrift - St - EI Ei Kilde
Samlingsbønnen bes av en medliturg eller av hele menigheten. Når syndsbekjennelsen er lagt til samlingsdelen, bes samlingsbønnen av en medliturg, mens hele menigheten ber syndsbekjennelsen.
Lagre og lukk Lukk

Skriv inn ønsket notat og klikk «Lagre og lukk».

Tilbake i malen vises notatet slik:

Et «Notat» lagt til et ledd i en ordning vil alltid også vises når det lages en gudstjeneste med denne ordningen som utgangspunkt. Slik ser det ut når det arbeids med en konkret gudstjeneste basert på denne ordningen:

Notatet vil på den måten alltid følge ordningen. Samtidig kan det redigeres i en aktuell gudstjeneste uten at notat i ordningen endres.

Felles mal-bibliotek i skyen (Dropbox - OneDrive++)

Det er fullt mulig å sette opp en Sky-tjeneste som felles mal-bibliotek.

Bruk av Dropbox som felles ordnings-bibliotek

Bruk av Dropbox som ordningsl-bibliotek er enkelt å sette opp:

- 1. Installer Dropbox på PC-en. Last ned gratis her: https://www.dropbox.com/downloading?os=win
- 2. Opprett en Dropbox-konto om du ikke allerede har en.
- 3. Opprett en mappe i din Dropbox som du f.eks. kaller Ordninger LabOra Verksted.
- 4. Del denne mappen med alle som skal ha tilgang til malene. Alle må ha en Dropboxkonto.

5. Under <u>Innstillinger</u> i LabOra Verksted setter du stien til den aktuelle Dropboxmappen:

Innstillinger	
Generelt Maler: Dokumenter: Mine ressurser:	C:\Users\Dagfinn\Dropbox\LabOra Verksted\Maler LabOra Verk C:\Users\Dagfinn\Dropbox\LabOra Verksted\Dokumenter LabO C:\Users\Dagfinn\Dropbox\LabOra Verksted\Mine ressurser Send loggfil Åpne loggfil
www.gudstj	eneste.no
	Ok Avbryt

Utskrift av maler/gudstjenesteordninger

En gudstjeneste-ordning kan også skrives ut. Klikk «Utskrift» helt oppe til høyre i skjermbildet. Utskriften er helt forskjellig fra utskrift av en gudstjeneste (Se eget avsnitt om <u>Utskrift av</u> <u>Gudstjeneste</u>).

Når en ordning skrives ut, er det strukturen på ordningen (formen) som skrives ut sammen med alle notater til de ledd der det finnes notater.

Det kan se slik ut:

LabOra Verksted	- = >
Bibliotek Kirkeåret Hovedgudstjeneste med	dåp - Hana menighet 🗙
Redigering Utskrift Storskjerm Småskjerm	
A5 Struktur med notate	r · · Cambria · · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
Sideoppsett Innho	ld Tittel skrift Avsnitt skrift Avsnitt Skriv ut
 I.SAMLING I.SAMLING Storberedelse Klokkeringing Informasjon om dagens gudstjeneste Tre klokkeslag Inngangssalme Inngangssord Samlingsbønn Syndsbekjennelse Infledningsord Syndsbekjennelse Løftesord 	Inngangsord Velges av liturg Samlingsbønn 3/8
Takkebønn Bønnerop Kyrie Lovsang Gloria Dagens bønn © DÅP © I. Mottakelse til dåp Dåpssalme Inngangsord Bibelord Takkebønn Ordet om dåpen og troen Dåpssalme Forsakelsen og troen © II. Dåpen Bønn ved døpefonten Dåpsn © II. Dåpen	Samlingsbønnen bes av en medliturg eller av hele menigheten. Når syndsbekjennelsen er lagt til samlingsdelen, bes samlingsbønnen av en medliturg, mens hele menigheten ber syndsbekjennelsen. Syndsbekjennelse Innledningsord Syndsbekjennelse Løftesord

Status i ordningsmodus

Status på et ledd kan også settes i ordningsmodus:

Når en gudstjeneste lages fra en *BRUKER-ordning*, settes status i forhold til valgt status i brukerordningen. Logikken er som følgende:

- Alle ledd som har valgt innhold **OG** er satt til GUL status i brukerordningen får GUL status i gudstjenesten selv om de da har innhold (Betyr: Dette leddet vil jeg alltid sjekke).
- Alle ledd som er satt til GUL status i brukerordningen får RØD status i gudstjenesten dersom de ikke har fått innhold.

- For ledd som har GRØNN status i brukerordningen, settes status som når en gudstjeneste lages fra en forhåndsdefinert ordning.

Storskjerm i ordningsmodus

I ordningsmodus vises i Storskjerm alle ledd som kan få innhold i en gudstjeneste:

Her defineres *hvordan* og *hva* som skal brukes som standard innstillinger når en Storskjermpresentasjon lages fra aktuell brukerordning. For forhåndsdefinerte ordninger (de ordningene som ligger som standard i LabOra Verksted) er det ikke mulig å sette disse innstillingene. Da vil en måtte gjøre alle valg for en presentasjon selv.

For Storskjerm i en **brukerordning** gjelder følgende:

- Alle valg gjort for Storskjerm «Hele presentasjonen» brukes som standard når presentasjon lages fra en gudstjeneste basert på aktuell ordning (Skrifttype, størrelse, kolonner, format, blank mellomdeler, svart bakgrunn, tekstjustering, marger, fet og kursiv skrift m.m.).
- Alle valg for den enkelte slide håndteres på samme måte. Betyr at dersom du i ordningen har valgt at Inngangsalme skal vises i to kolonner, vil det alltid bli slik som standard når presentasjon lages.
- Valg som gjøres for hva som skal være med i presentasjonen blir husket. Betyr at dersom en i ordningen velger å huke av Inngangssalme, Første lesning osv. så er det alltid *disse* ledd som tas med som standard når presentasjon lages fra denne gudstjenesteordningen.

For nærmere beskrivelse av hva de mulige valg for Storskjerm betyr henvises til eget avsnitt om <u>Storskjerm</u>.

Småskjerm i ordningsmodus

I ordningsmodus vises i Småskjerm alle ledd som kan få innhold i en gudstjeneste:

LabOra Verksted		💄 dagfinn 💶 🗖 🗙
A Bibliotek Kirkeåret Hove	dgudstjeneste 🗙	\$
Redigering Utskrift Storskjerm Småskj	m	
📀 Finn sted	Sted: 🔹 🔽 🔽 Sted:	
Breddegrad: 0	Hendelse: Hovedgudstjeneste Til: 🔹 🔻	
Lengdegrad: 0	✓ Merk alle	
Posisjon	Informasjon Tilgjengelighet	
Klokkeringing	A	
Informasjon om dagens gudstjeneste		
Tre klokkeslag		
✓ Inngangssalme		
Inngangsord		
Samlingsbønn		
Innledningsord		
Syndsbekjennelse		
Løftesord		
Takkebønn		
Bønnerop Kyrie		
Dagens bønn		
Første lesning: Ribelsk salmer		
Salme		
Andre lesping:		
✓ Halleluia / Salme		
Evangelium:		
Preken		
✓ Trosbekjennelse Credo		
✓ Salme		
Kunngjøringer		
Forbønn		
Takkoffer		
Salme		
Takkofferbønn	v	

Inkluderingsvalgene som gjøres i en brukerordning brukes som standardvalg for Småskjerm for alle gudstjenester som opprettes fra den aktuelle ordningen.

6. Utskrift av gudstjeneste

Utskriftsfunksjonen i LabOra Verksted gir hjelp til å enkelt og raskt produsere de nødvendige utskrifter en har behov for. Til hver gudstjeneste kan det produseres 7 forskjellige utskriftsdokumenter som håndteres separat av LabOra Verksted. De kan redigeres og endres uten at de påvirker hverandre. Alle utskriftene lagres i samme dokument som gudstjenesteplanen selv er lagret i (filer med etternavnet LabOra).

Start utskrift

Klikk på flippen «Utskrift» for å starte en utskrift. Dette vil generere et dokument og åpne vinduet for utskrift av en gudstjeneste:

Som standard produserer LabOra Verksted et dokument av kategori «For prest/organist (fullstendig)». Denne utskriften tar som standard med innhold til nesten alle elementer.

Skaler visningen av utskriften

Visningen av utskriften kan skaleres. Har du touch-skjerm kan du gjøre det rett på skjermen. Ellers kan visningen skaleres med å holde nede CTRL-knapp og samtidig bevege rulleknappen på musen.

Velg innhold for utskriften

Dokument-kategorier

LabOra Verksted har 7 forskjellige dokument-kategorier forhåndsdefinert:

- For prest/organist (fullstendig)
- For menigheten (fullstendig)
- For menigheten (medium)
- For menigheten (kort form)

- For tekstleserne
- For forsangerne
- Salmeseddel

Forskjellen på disse dokument-kategoriene er at forskjellig utvalg av gudstjenesten tas med i utskriften. Som oftest vil dette gi de utskrifter en trenger – med minimale behov for ytterligere redigering.

Velg innhold for de enkelte ledd

Det er også mulig å overstyre hva som skal tas med for det enkelte ledd. Dette gjøres på de små knappene i listen til venstre som lister leddene i gudstjenesten. Disse knappene indikerer også hva som er inkludert i utskriften:

Overskrift

Sort tittel-ikon 📕 indikerer at tittel er inkludert i utskriften, grått at tittel ikke er med. Klikk på symbolet for å veksle mellom å ta med eller utelukke tittel for aktuelt ledd.

Innhold

Sort innholds-ikon 📃 indikerer at innhold er inkludert i utskriften, grått at innhold ikke er med. Klikk på symbolet for å veksle mellom å ta med eller utelukke innhold for aktuelt ledd.

Oppdater

Symbolet C oppdaterer tittel og innhold i aktuelt ledd. To grunner kan gjøre dette nødvendig:

- Du har redigert rett i teksten og vil tilbake til utgangspunktet.
- Du har endret innholdet i Redigerings-vinduet etter at utskriften ble produsert. Knappen «Oppdater» vil hente tittel/innhold på nytt til aktuelt ledd.

Rediger direkte i dokumentet

Det er også mulig å redigere rett i utskriftsdokumentet. LabOra Verksted bruker en tekstbehandler med alle de vanligste funksjoner som finnes i alle tekstbehandlere – pluss en del funksjoner som er helt spesielle for LabOra Verksted! Mer om dette under gjennomgang av verktøylinjen nedenfor.

Husk utskriftsvalg for dokument-kategori

Når du lager en gudstjeneste basert på en egen mal (bruker-mal) vil LabOra Verksted huske en god del valg **for hver utskriftskategori** (du må klikke «Lagre-knappen» for at utskriftsvalgene skal bli husket). Det gjelder følgende valg:

- Inkluderingsvalg (hva som skal tas med i utskriften)
- Skrifttype, størrelse og farge for Tittel (Tittel skrift)
- Skrifttype, størrelse og farge for Avsnitt (Avsnitt skrift)
- Valgt papir-format
- Valgt antall spalter/kolonner

Dersom du f.eks. har laget en gudstjeneste basert på en bruker-mal (Mine ordninger), og på utskriften for prest/organist velger å ikke ta med innhold på lesningene, vil LabOra Verksted automatisk foreslå dette som utskriftsvalg for utskriftskategorien «Prest/organist» neste gang du lager en ny gudstjeneste basert på samme bruker-malen. Tilsvarende for de øvrige utskriftskategorier (For forsangerne, For tekstleserne osv.).

MERK: Dette fungerer ikke når du lager gudstjenester basert på system-maler (= Gudstjenesteboken).

Verktøylinjen

Verktøylinjen i utskriftsvinduet gir tilgang til de fleste funksjoner:

Sideoppsett

Her finner du valg for forskjellige sidestørrelser – og antall spalter på sidene.

Papirformat:

Spalter:

MERK:

Valgt sideformat og antall spalter valgt kan for hver utskriftskategori huskes når en gudstjeneste opprettes fra en bruker-mal (Mine ordninger). <u>Les mer ...</u>

Innhold (= kategorier)

Her finner du 7 forskjellige kategorier å velge mellom:

- For prest/organist (fullstendig)
- For menigheten (fullstendig)
- For menigheten (medium)
- For menigheten (kort form)
- For tekstleserne
- For forsangerne
- Salmeseddel

Hver kategori tar med forskjellig mengde innhold. Første gang du velger en ny kategori genereres dokumentet. Et dokument for hver kategori kan slik opprettes og redigeres videre (= 7 forskjellige utskriftsdokumenter).

Regenerer innhold

Knappen «Regenerer innhold» vil opprette innholdet på nytt for valgte kategori. Det betyr «Tilbake til start...».

Tittel skrift

Velg skrifttype, størrelse og farge for alle titler (overskrifter). Dette gjør det enkelt å endre titler samtidig som dokumentet blir konsistent.

MERK:

Valgt Tittel skrift kan for hver utskriftskategori huskes når en gudstjeneste opprettes fra en brukermal (Mine ordninger). Les mer ...

Avsnitt skrift

Samme som ovenfor – men gjeldende for ALLE avsnitt i dokumentet. Det vil si all tekst som ikke er overskrifter.

MERK:

Valgt Avsnitt skrift kan for hver utskriftskategori huskes når en gudstjeneste opprettes fra en brukermal (Mine ordninger). <u>Les mer ...</u>

Skrift

Valgene du gjør her gjelder MERKET tekst.

Avsnitt

Valg du gjør her blir gjort gjeldene for aktuell paragraf.

Skriv ut

Skriv ut gjeldende dokument:

Skriv ut		
🙀 WorkCentre 6605DN-2EB575 PS		-
	Skriv ut	Avbryt

Velg skriver og endre innstillinger for skriver om nødvendig. Klikk «Skriv ut» for å starte utskriften.

Skriv ut hefte

Dersom dokumentet (valgt papirformat) er et dobbeltsidig dokument (For eks. A4-Bi-Fold-Landscape) skrives det automatisk ut som dobbeltsidig hefte dersom skriveren støtter dette. Da vises dette skjermbildet:

Skriv ut	
WorkCentre 6605DN-2EB575 PS	- 😹
Valgt skriver støtter dobbeltsidig utskrift.	
Skrivent	Aubrit
Skriv ut	Avbryt

Støtter ikke skriveren dobbeltsidig utskrift vises skjermen nedenfor:

Her velger du å først skrive ut partallsider (Print even pages). Når dette er gjort, snur du papiret i skriveren og klikker «Skriv ut oddetallsider» (Print odd pages).

Lagrer alle endringer i gjeldende dokument. Dokumentet lagres automatisk dersom du velger en annen innholds kategori. Alle dokument (opp til 7 – ett for hver kategori) blir lagret i en og samme fil (= LabOra-dokumentet som ble opprettet når du opprettet gjeldende gudstjeneste).

Merk:

Er gudstjenesten opprettet fra en bruker-mal (Mine ordninger), lagres også en del utskriftsvalg slik at neste gang en gudstjeneste opprettes fra samme bruker-mal brukes disse valgene når utskrifter opprettes. Les mer ...

Eksporter til PDF

X

Her kan du velge å eksportere aktivt dokument til PDF-format. PDF er et svært standardisert dokument-format:

- Dokumentet kan ikke redigeres.
- Dokumentet opptar liten lagringsplass.
- Alle kan lese det (Adobe-leser er gratis tilgjengelig). Adobe-leser kan lastes ned her: https://www.adobe.com/no/products/reader.html

Eksporter til Word

Her kan du velge å eksportere aktivt dokument til MS Word-format. Det kan være nyttig for den som vil gjøre spesiell redigering i dokumentet som bare er mulig i MS Word.

LabOra-mapper til liturg/medliturger

Agrando tilbyr spesial-lagede mapper med plastlommer i A5-format til hefte-utskrifter fra LabOra Verksted.

Mappen har 12 plastlommer, og egner seg ypperlig til å bruke når en leder gudstjenester eller kirkelige handlinger eller deltar som medliturg. Mappen koster kr. 275,- + mva pr. stk. og kan bestilles fra Agrando: support@agrando.no.

7. Storskjerm

LabOra Storskjerm er et verktøy for enkelt og hurtig lage en MS PowerPoint presentasjon av gudstjenesten du har planlagt.

Velg innhold for Storskjerm

Kryss av i listen til venstre for alle ledd du ønsker skal være med i presentasjonen på storskjerm.

MERK: Teksten til Storskjerm hentes fra Redigerings-vinduet og IKKE fra Utskriftsvisningen. Det betyr at endringer du gjør i en utskrift ikke vises i presentasjonen.

Presentasjon fra en brukerordning

For en presentasjon av en gudstjeneste basert på en brukerordning (Mine ordninger) brukes valgene fra Storskjerm i ordningen som standardvalg for presentasjonen. Slik styres *hvordan* og *hva* som blir med i en presentasjon fra en gudstjeneste opprettet basert på en brukerordning.

Valg for hele presentasjon

Format

Velg skjermformat for presentasjonen. Mulige valg er:

```
1280 x 1024 (Standard 4:3)
1280 x 720 (Widescreen 16:9)
1024 x 1280 (Standard 4:3 STÅENDE)
```


Svart bakgrunn

Inverterer alle bilder i presentasjonen slik at skrift blir hvit på svart bakgrunn. MERK: Også notebilder inverteres:

Blank mellom deler

Setter inn en tom slide mellom hvert ledd i gudstjenesten.

Kolonner

Velg antall kolonner som skal brukes som standard for presentasjonen. Mulige valg er en eller to.

Sett marger

🔼 Sett marger

Se eget avsnitt nedenfor om marger i Storskjerm.

Skrifttype og størrelse

Velg standard skrifttype og skriftstørrelse for alle slides i presentasjonen.

Pil opp: Større skrift Pil ned: Mindre skrift

Tekstjustering

Velg hvordan tekst skal justeres for hele presentasjonen:

- Venstrejuster
- Midtstill
- Høyrejuster

Uthevet og/eller kursiv skrift

Velg uthevet eller kursiv skrift for hele presentasjonen.

Merk alle

🛷 Merk alle

Merker ALLE ledd i gudstjenesten. Betyr at alle ledd blir med i visningen på storskjerm.

Lag PowerPoint P Lag PowerPoint

Produserer en MS PowerPoint presentasjon basert på gjeldende valg.

Valg for gjeldende slide

På flippen for aktuelt liturgisk ledd kan du sette spesielle innstillinger gjeldende kun for dette leddet:

Kolonner

Sett antall kolonner for gjeldende slide.

Sett marger

Sett marger for gjeldende slide.

Fontstørrelse

Sett skriftstørrelse for gjeldende slide til større eller mindre.

Pil opp: Større skrift Pil ned: Mindre skrift

Tekstjustering

Velg hvordan tekst skal justeres for gjeldende slide:

- Venstrejuster
- Midtstill
- Høyrejuster

Uthevet og/eller kursiv skrift

BI

Velg uthevet eller kursiv skrift for gjeldende slide.

Tilbake til standard

📀 Tilbake til standard

Tilbakestill innstillinger for gjeldende slide tilbake til standard innstillinger for hele presentasjonen.

Bruk av notater i PowerPoint presentasjon

Notat-funksjonen i PowerPoint brukes aktivt av Storskjerm. Særlig om en bruker PowerPoint i presentasjonsvisning gir dette mye hjelp til den som styrer presentasjonen.

Logikken er at ledd som IKKE er med i presentasjonen settes inn som notat i PowerPoint. Slik har den som kjører presentasjonen fullstendig oversikt og kontroll over hva som er neste slide.

Brukes «Blank mellomdeler» settes notatet inn på den tomme mellomdeleren. Brukes ikke blank mellomdeler, settes notatet inn på den viste slide. Når en bruker presentasjonsvisning i PowerPoint gir dette svært god oversikt.

Se eksempel nedenfor: Inngangsord, Samlingsbønn og Innledningsord er ikke med i den endelige presentasjon.

Siste slide på inngangssalmen ser slik ut (INGEN notater):

På blank mellomdeler vises som notat de to ledd som ikke er med i presentasjonen (Inngangsord og Samlingsbønn). Notatet er bare synlig for den som styrer presentasjonen – det vises selvsagt ikke i selve presentasjonen.

😰 🖯 🕤 🖸	顶 🗢 🛛 Presentasjon3 - PowerPoint 🥐 🖪 🗕 🗖 🔿	x
FIL HJEM SE	r inn utforming overganger animasjoner lysbildefremvisning segjennom visning tillegg storyboarding Dagfinn S 📮	ł
Lim Visbild		
Utklippstavle 🕞	lysbilder Skrift G Avsnitt G Tegning G Redigering	^
We have a grant of the second in the second		
3 Internet men angemeigt herbertiken, internet wirder angemeigt herbertiken, intern		
4 Specific and specific all specific and sp		
5 Flock inspection in fract of the the insertion of the the the second of the the the second of the the second of the the second of the second of the second of the second of the second of the second of the second of the second of the second of the second		▼ ★ ¥
6	Inngangsord L Kjære menighet. Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.	*
This is a registration of the second	Samlingsbønn Hellige Gud, vi er samlet for ditt ansikt for å møte din kjærlighet og sannhet. Send oss din Ånd og gjør oss åpne for det du vil gi oss. La ditt ord slå rot i våre hjerter,	
8	så Kristus lever i oss, og vi blir ett i deg og tjener deg i alle ting. Innledningsord	•
LYSBILDE 6 AV 34	NORSK (BOKMÅL) 🚔 NOTATER 📮 KOMMENTARER 🔛 📰 🛱 🕇 - + + 35 % 🖸	

Kontroll med marger i STORskjerm

«Sett marger» i STORskjerm-visning:

Klikk knapp «Sett marger»:

🔼 Sett marger

LabOra Verksted

Labora verksleu		^
☆ Bibliotek Kirkeåret 2015.11 5 - Hoved	igudstjeneste med dåp - Hana menighet - 25 sit 🗙	\$
Redigering Utskrift Storskjerm Småski m		
Hele presentasjonen N13 798 se, nu stiger solen av hav	ets skjød	
Format: 1280x1024 💌 Kolonn 🗛 1 🚔 🛛 Cambria	▼ 🗛 🛪 📈 Werk alle	
Svart bakgrunn: 🗹 🖂 Sett marger 🛛 Fontstørrelse:	52 P Lag PowerPoint	
Blank mellom deler:		
Utforming	Skrift	
✓ N13 798 Se, nu stiger solen av havets skjød ^		^
Inngangsord		
Samlingsbønn		
Innledningsord		
✓ Syndsbekjennelse	1 00 00 000	
Løftesord		
Takkebønn		
✓ Bønnerop Kyrie		
✓ Lovsang Gloria	Se nu sti-ger so - len av ha-vets skjød	
Inngangsord		
Bibelord		
Takkebønn		
Ordet om dåpen og troen	luft og bøl – ge blus – ser i brann, i glød:	
Forsakelsen og troen		
Bønn ved døpefonten		
Dåpen		
Dåpslyset	hvil-ken sa-lig ju - bel skjønt alt er tyst	
Dåpens forpliktelse	in the real of the set, subside and the syste,	
✓ Herrens bønn		
Lovprisning		
Første lesning: Salme 107,23-32	σ down have the set of the set	
Andre lesning: 2 Kor 1,8-11	me – dens Iy – set lan – der på ver – dens Kyst.	
Hallelujavers (Dine hender er fulle av blomster)		
✓ Evangelium: Matt 14,22-34	N13 798 Se, nu stiger solen av havets skjød - I. SAMLING	
✓ Hallelujavers		
✓ Trosbekjennelse Credo		
Takkoffer		
Takkofferbønn 👘		

Følgende skjerm vises:

Sett marger		
		1
		A
	Ok	Avbryt

«Dra» i nedre høyre hjørne (eller høyre kant og nedre kant) på den grå boksen og så dra boksen til ønsket plassering på sliden. Boksen definerer nå det området av hver slide som tekst/bilde får lov å benytte seg av.

t marger		
		4
	 	j
		Autor
	Ok	Avbryt

Klikk OK for å bruke den valgte marg-innstilling.

Den endelige slide ser nå slik ut:

Valg du gjør i «Sett marger» gjelder for hele presentasjonen. Det er også mulig å sette marger for den enkelte slide (På flippen for det aktuelle leddet).

«Sett marger» i mal/gudstjenesteordning

Sett marger i malen/gudstjenesteordningen for å slippe å gjøre det hver gang presentasjon lages. Marger satt i mal/gudstjenesteordning blir alltid brukt som utgangspunkt når presentasjon lages med denne malen/ordningen.

Kontroll med salmevers som blir for lange i Storskjerm > PowerPoint

Norsk salmebok 2013 og NoS er formatert slik at salmevers ikke brytes fra slide til slide – et vers vil *ALLTID* holdes sammen på samme slide – så langt det er mulig.

Blir et vers for langt for en slide, vil det brekkes til neste slide. Neste vers deretter vil da starte på ny slide.

8. Småskjerm

Hva er det?

Småskjerm er noe helt nytt i digital publisering av innhold. På en enkel måte kan planlagt innhold i en gudstjeneste gjøres tilgjengelig på mobiltelefon/nettbrett for de som deltar i en gudstjeneste med utgangspunkt i geografiske koordinater.

Kort kan det beskrives slik:

Den som planlegger gudstjenesten velger på flippen «Småskjerm» hva som skal gjøres tilgjengelig av innhold for en gudstjeneste og publiserer dette.

Den som deltar på gudstjenesten starter appen «i Kirken» (gratis tilgjengelig for iPhone, Android og Windows Phone). Appen finner basert på geografiske koordinater (GPS) ut hvor mobilbrukeren er, og sjekker om noe innhold er tilgjengelig for denne lokasjonen (= geografiske koordinater).

Skissen nedenfor viser flyten:

Småskjerm i LabOra Verksted

Planlegg gudstjenesten på vanlig måte i designvinduet. Klikk flippen «Småskjerm»:

Velg innhold

Velg i listen til venstre hva du vil skal publiseres for å være tilgjengelig på mobiltelefon/nettbrett. Høyre vindu er en forhåndsvisning av hva som vil bli publisert.

Merk:

Inkluderingsvalg kan settes i en bruker-mal, og valgene gjort i malen vil da brukes som standard når Småskjerm velges for en gudstjeneste basert på aktuell mal.

Merk alle

🞺 Merk alle

Klikk «Merk alle» for å velge alt innholdet i gudstjenesten.

Finn Sted

📀 Finn sted

Klikk knapp «Finn sted» og skriv inn adressen til aktuell kirke:

Finn sted		
	w.	
Map S	atellite	<u>Åsveien</u> 124
P		Åsveien 124 Sandnes, Norway
		Åsveien 124 Ski, Norway
		Åsveien 124 Mandal, Norway
lc	eland	Åsveien 124 Ramnes, Norway
	Ĩ	Asveien 124 Herøy, Norway
		powered by Google
Google	e Irela	Kingdom Poland Belarus
		Cermany Map data ©2015 Google, INEGI Terms of Use
		Ok Avbryt

Velg det adressealternativet som er det riktige:

Finn sted	
Map Satellite	Åsveien 124, Sandnes, Norway
	Hana Kirke
	ASVE
Google	Map data ©2015 Google Terms of Dale BReport a map error
	Ok Avbryt

Klikk «Satellite» om du vil skifte til satellitt-visning:

Du kan finjustere posisjonen ved å flytte på «pin» i kartet. Klikk «OK». Koordinater for valgt lengdeog breddegrad er nå synlige i Småskjerm-vinduet:

📀 Finn sted				
	58,8640928			
	5,75776870000004			

Gi et navn til lokasjonen:

Sted:	Hana kirke	Fra:	15.11.2015	-	🙆 Last opp
Hendelse:	Hendelse: 2015.11.15 - Hovedgudstjeneste med dåp - H		16.11.2015	-	📋 Slett
†			1		< Merk alle
Gi et navn på hendelsen/gudstjenesten:					
Som standard brukes navn på aktuelt gudstjenestedokument.					
Velg dato fra/til innholdet skal være tilgjengelig:					

Innholdet vil være tilgjengelig i fra og til de datoene som velges.

Last opp – Publiser

🙆 Last opp

Klikk knapp «Last opp». Nå publiseres det valgte innhold til et sted hvor det kan gjenfinnes av en mobiltelefon eller et nettbrett som befinner seg på det aktuelle stedet.

Klikker du «Last opp» igjen vil det som tidligere er publisert til denne gudstjenesten bli erstattet.

Slett publisert innhold

📒 Slett

Klikk knappen «Slett» for å slette innhold som er publisert.

Småskjerm på mobil/nettbrett

Mobiler som støttes

App-er for Småskjerm finnes for Android, Windows Phone og iPhone. Søk etter Agrando på de respektive «storene». Appen heter «i Kirken».

Appen på Iphone/iOS

Her vises hvordan appen ser ut og hva den gjør på en iPhone. Appene for Windows Phone og Android er identiske i funksjonalitet – men har sine særpreg i hvordan funksjonalitet tilbys.

Start appen

Slik ser ikonet for appen ut i norsk versjon:

Start appen.

Dersom det finnes noe innhold på den aktuelle geografiske posisjon, vil dette vises slik:

●●●●○ N Telenor ᅙ	16.49	1 86 % 🔳
		Oppdater
HANA - Guds Hana kirke	tjeneste	uten dåp

Se innhold

Klikk på aktuelt innhold som finnes – og innholdet vises:

Del innhold

Innholdet kan deles (send lenke til) en venn. På iPhone dra du til venstre og knappen «Del» vises:

•••••• N Telenor
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50
 16.50

Klikk «Del» og du får standardskjermen for deling/videresending på iPhone:

På Android og Windows Phone tilbys samme funksjonalitet.

9. Bibliotek

Bla i biblioteket

Klikk flippen «Bibliotek»:

Her finner du alle ressursene du har tilgang til gjennom LabOra Verksted. Det er samme bibliotek som vises når du velger «Velg innhold» på et ledd i en gudstjeneste.

Søk i biblioteket

Biblioteket har en kraftig søkefunksjon. Søk omfatter ikke Bibler i biblioteket. Bibler har en egen søkefunskjon.

Start søk

Start å skrive i søkefeltet, og søket starter av seg selv:

LabOra Verksted		💄 dagfinn	
f Bibliotek Kirkeåret TEST 2017.09.03	Hovedgudstjeneste - 13 sit ×		\$
jeg synger meg × N13 832 Jeg synger meg en blå, blå salme 30.4 Nonst salmebok 2.3 Nonst salmebok 2.3	Coopier Instrumental Bokmål >> Instrumental >> I jeg synger meg en blå, blå salme når dagen svinger hatten til farvel og ror med sakte åretak mot strender dit alle dager ror når det blir kveld. Da søker jeg min hvile ved treets trygge rot		
NoS 31 Jeg synger julekvad 2,2 /Salme/Sangbøker/Salmeboka NN/Alle Salmar/NoS /Salme/Sangbøker/Salmeboka NN/I Kyrkjeåret/Jul	mens sankthansormer gjøder grønt i gresset ved min fot. Da synger jeg min salme.		
[_] Jeg synger julekvad, jeg er så glad, så glad Mi [_] lenges jeg till Kom, trist meg BS 30 Jeg synger julekvad //Salme/Sangbaker/Barnesalmeboka/Kirkeåret/Jul [_] 31 Jeg synger julekvad, jeg er så glad, [_] lenges jeg till Kom, trest med	2 Jeg synger meg en blå, blå salme og takker for all grøde som ble min. For lyse døgn, for barneskritt i tunet og dine gode kjærtegn mot mitt kinn. Men og for våkenetter,		
NoS 31 Jeg synger julekvad 2,2 /Salme/Sangbøker/Salmeboken BM/Alle salmer/NoS /Salme/Sangbøker/Salmeboken BM/K Kirkeåret/Jul	som aldri unte ro, men ga min dag et dunkelt drag jeg aldri helt forsto.		
La Jezy synger junezvak, jezy er sa gladd. Sa gladd Mi La Jenges jeg till Kom, trist meg NoS 409 Hvor Gud meg fører, går jeg glad 1,5 /Salme/Sangbøker/Salmeboken BM/II Guds nåde i Kristus/Lydighet	 Nå synger jeg min salme. 3 Jeg synger meg en blå, blå salme til deg, du Hånd som sanker og som sår 		
Li Gud meg fører, går jeg han, ikke jeg, ska Li jegr kaller hva min Gud meg NoS 409 Hvor Gud meg fører, går jeg glad 1.5 /Fides salmedatabase/ydighet og etterfølgelse	og senker deg med signing over jorden med legedom for alle våre sår. Som byr oss rette ryggen, stå opp og gå i strid.		
[.] Gud meg fører, går jeg han, ikke jeg, [.] jeg kaller hva min Gud meg NoS 409 Hvor Gud men fører. når ien olad 5. <u>Forrige</u> Side 1 av 384 2920 kreff 50 me	Med løftet hode skal hver sjel gå inn i Herrens tid. Så synger vi vår salme.		
2023 (IGH - 20 III2			

Bruke knappene «Forrige» og «Neste» til å bla i sidene med søkeresultater. De beste treffene vises først – resultatet er altså en prioritert liste.

Avgrense søk

Søk kan avgrenses til hvilken som helst del av Biblioteket ved å krysse av valget «Søk bare i» oppe til venstre i søkevinduet:

Prioritert søkeresultat

Tallet til høyre for søkeresultat gir et uttrykk for hvor godt treffet er.

Klikk «x» i søkefeltet for å gå tilbake til visning av hele biblioteket.

Bruk av «wildcards»

Bruk «*» for å søke etter flere tegn. Test* finner både teste, tester og testen.

Bruk "?" for å søke etter ett tegn. Te?t finner både telt og test.

Avansert søk

Biblioteket støtter også mange avanserte søke-parameter. Noen av parameterne beskriver vi her:

OR

«kirkens hus» OR kirkens finner alle dokumenter som inneholder kirkens hus ELLER bare ordet kirken. I stedet for OR kan en skrive ||.

AND

«kirkens hus» AND «kirkens tak» finner dokumenter som BÅDE inneholder «kirkens hus» OG «kirkens tak». I stedet for AND kan en skrive &&.

+

+kirkens hus finner dokumenter som MÅ inneholde ordet «kirkens» og KAN inneholde ordet «hus».

-

«kirkens hus» -«kirkens tak» finner alle dokumenter som inneholder «kirkens hus» som IKKE inneholder «kirkens tak».

www.gudstjeneste.no

Under denne grenen finner du ressurser som din organisasjon har lisens på fra Eide forlag. Det kan være:

Du må ha lisens fra Eide forlag på disse ressursene, og du må ha registrert ditt lisensnummer fra Eide forlag i Innstillinger i LabOra Verksted. Registrering av lisensnummer beskrives i avsnitt <u>Innstillinger</u>.

Salmebok 2013

Velg grenen «Salmebok 2013»:

VERKSTED

LabOra Verksted			🚨 di	agfinn	
					\$
Subject KirkGaret Søk P Bare søk i Salmebok 2013 P Mine kjøpte ressurser Www.gudstjeneste.no Salmebok 2013 Nye salmer Hyrms in English Eides salmedatabase Eiturgisk musikk 2010 Eiturgisk musikk 2020 Ressurser Nynorsk Andre Ressurser Salme/Sangbøker Bibler	Alle Adventstiden Allehelgensdag Bots- og bønnedag Bønn og førbønn Den hellige ånd Det kristne håpet Dåp Fastetiden Folk og fedreland For de minste Forvalteransvar og ærefr Guds ord Guds skaperverk Guds skoperverk Guds storhet og herlighe Høgivelse og etterfølge Høgittakkefest Jesu gjenkomst og domr Jesu navnedag nyttårsda Jesus, vår frelser Jul Kirken og det kristne fell Kjærlighet og tjeneste Konfirmasjonstiden Kristi åpenbaringsdag Kristi åpenbaringsdag Kristi åpenbaringsdag Kirste ledd Lovsang, takk og tilbedel	 N13 001 Herre Gud, ditt T 1609 Petter Dass 0 1900 Guatav Jensen M konsk folkstone (Konnedi N13 002 Folkerfolsa til T Ambrosius for 397 0 1905 Bent Staylen M Ensiedeln omkr 1120 / Er N13 003 A kom, T Latinsk 1100-1 0 1978 Arve Brunvoll M 136 Ode Gled deg, du K T Dansk, for 1611 0 1916 Bent Staylen M Jakob Regnart 1374 / Mel N13 0051 Gjer daren hør T 1623 Georg Weissel 0 1829 NJ. Holm, 1661 MB, M 1551 Louis Bourgeois N13 0051 Gjør deren hør T 1623 Georg Weissel 0 1829 NJ. Holm, 1661 MB, M 1551 Louis Bourgeois N13 0051 Högre derhardt 0 1739 Hans Adolph Brosor N 1633 Johann Cruger N13 0070 Opp, gledest T 1689 Thomas Kingo 0 1890 Ellas Bilk M 1820 J.Chr.Fr. Hæffner N13 0074 Opp, gledest T 1689 Thomas Kingo 0 1990 Ellas Bilk M 130 Obs Hordstoga Mur N13 008 Hordstoga Mur N13 008 Hordstoga Mur N13 009 Rydd vel for He T 1192 Hans Adolph Brosor 0 1900 Halas Skard M 1801 HOC. Zink FM. N13 009 Rydd vel for He T 1192 TF.FM. Fnanzen, 1 M Stricholm 1694. Disk om N13 009 Rydd vel for He T 1812 TF.FM. Fnanzen, 1 M Stricholm 1694. Disk om N13 009 Rydd Vel for He T 1812, 1817 F.M. Fnanzen, 1 M Stricholm 1694. Disk om N St	 Tekst in Utskrift (B) in Presentasjon (Bokmål in Instrumental in 1 Herre Gud, ditt dyre navn og ære over verden høyt i akt skal være, og alle sjele, de trette træle, alt som har mæle, de skal fortelle din ære. 2 Gud er Gud, om alle land lå øde, Gud er Gud, om alle mann var døde. Om slekter svimler – blant stjernestimler i høye himler utallig vrimler Guds grøde. 3 Høye hall og dype dal skal vike, jord og himmel falle skal tillike, hvert fjell, hver tinde skal brått forsvinne, men opp skal rinne, som solen skinne, Guds rike! 	В)	

Søke i salmeboken

Du kan søke på NUMMER, TITTEL og FRITEKST. Treff på tittel har prioritet foran fritekst.

Søket starter mens du skriver – eller om du trykker <ENTER>.

MERK:

Dersom du søker etter flere ord UTEN klammer, er det et OR-søk: Søk etter: verdlaust vert alt

Gir dette resultat:

LabOra Verksted	_ = ×
Ribliotek Kirkeåret 2015.11.15 - Hovedg	udstjeneste med dåp - Hana menighet - 25 sit 🗙
verdlaust vert alt ×	To Kopier
Nattverd utanom høgmesse Alt. 1 1.7 /Ressurser Nynorsk/Liturgiar NN/Gudstenester ubundne av kyrkjeåret [_] som vert gjeven for dykk, °og: "Denne kalken er [_] som vert utrent for dykk til fordaning for Nattverd utanom høgmesse Alt. II-2 1.5 /Ressurser Nynorsk/Liturgiar NN/Gudstenester ubundne av kyrkjeåret [_] utanom høgmessa Alt [_] di hand og mettar alt levande med det som N13 720 Alt som lever, alt som trues	Image: Second
N1 Million over altions room altions room blånar 1.3 Norsk salmebok Norsk salmebok [] sin Far. 2 Verdlaust vert alt i NoS 386 Langt bortom rømd som blånar [/salme/Sangbøker/Salmeboken BM/III Guds nåde i Kristus/Bønn og [] sin Far. Verdlaust vert alt i verd, maktaus	har trådt livet under fot. Vi har brutt din viljes lover i vårt blinde overmot. O Herre, som skyldnere ber vi om nåde. 3 Gud, du ser din skapnings lengsel etter dagen du lar gry, når det skapte, løst fra trelldom,
NoS 386 Langt bortom rømd som blånar 1.3 /Salme/Sangbøker/Salmeboka NIV/Alle Salmar/NoS /Salme/Sangbøker/Salmeboka NIV/III Guds nåde i Kristus/Bøn og forbøn [.] sin Far. Verdlaust verd i naktlaus Nattverd utanom hødmesse Alt. [I-1 1.1	skal se jorden født på ny. O Herre, la håpet få leve i verden!
/Ressurser Nynorsk/Liturgiar NN/Gudstenester ubundne av kyrkjeåret [.] som vert gjeven for dykk. Gjer dette til minne om [.] som vert utrent for dykk til forlating for syndene	
S08 2298 Alt for Jesu fot jeg legger 1,1 /Eides salmedatabase /Eides salmedatabase/Hengivelse og etterfølgelse	
[_] Altsu fot jeg legger, alt hva jeg her [_] vil gi deg alt jeg vil gi deg	
Forrige Side 1 av 290 Neste 2896 treff - 379 ms 2896 treff - 379 ms	
l	•

Søk etter «verdlaust vert alt» gir dette resultat:

LabOra Verksted	_ = >	ĸ
f Bibliotek Kirkeåret 2015.11.15 - Hovedgu	idstjeneste med dåp - Hana menighet - 25 sit 🗙 📫	•
"verdlaust vert alt" ×	To Kopier	
Verdiausi Verri alt X N13 629 Langt bortom rømd som blånari.9 /Norsk salmebok /Norsk salmebok /Norsk salmebok /Norsk salmebok /Salme/Sangbøter/Salmeboken BM/III Guds nåde i Kistus/Bønn og forbønn [] sin Far. Verdlaust vert alt i Verdi, maktaus NoS 386 Langt bortom rømd som blånar 1.9 /Salme/Sangbøter/Salmeboka NIV/III Guds nåde i Kistus/Bøn og forbøn [] sin Far. Verdlaust vert alt i Verdi, maktaus	Kopier Nynorsk → Instrumental → 1 Langt bortom rømd som blånar, lenger enn soler går, høgre enn stjerner strålar, den barnlege bøni når! Åndi frå skuggestrender lyfter sitt vengepar, bankar på himmelporten og søkjer sin heim, sin Far. 2 Verdlaust vert alt i verdi, maktlaus kvar jordisk ven, sjeli finn ro og feste åleine i himmelen. Såraste sorg skal stilna, mørker til morgon snu, berre du trutt vil vandra på bøni si himmelbru. 3 Veikaste barn som vender hjartat til Herren sterk, maktar langt meir enn kjemper som lit på sitt eige verkl	
	Måtte me alltid minnast kvar me i verdi går,	
	at til Guds eige hjarta den hamlere høni når	
Forrige Side 1 av 1 Neste	den barmege bøm nar.	
3 treff - 346 ms		

Navigere i salmeboken

Du kan også *navigere* i innholdsregisteret og se alle salmer som tilhører valgt avsnitt i innholdsregisteret.

Kopier salme

Du kan velge å ta med tekst og/eller noter til aktuell salme. Klikk «Kopier» for å kopiere valgt salme (tekst og/eller noter). Merk at til de fleste salmer kan en velge mellom to format notebilder:

- Notebilde optimalisert for utskrift.
- Notebilde optimalisert for skjerm-visning.

Et notebilde kan du kopiere og lime rett inn i f.eks. MS Word:

MERK:

Nødvendig rapportering til Eide forlag om bruk av salmen skjer i det øyeblikk du klikker på «Kopier» eller «Bruk denne».

Hent ønsket målform/språk

For salmer som har flere målformer/språk, kan du velge målform/språk du vil hente teksten fra.

Eksemplet nedenfor viser salmen N13 586 «Fylt av glede». Salmen finnes i N13 på bokmål, nordsamisk og sørsamisk. Det er mulig både å hente EN av tekstene eller krysse av i alle om du ønsker alle tre tekstene.

LabOra Verksted	_ = ×
Ribliotek Kirkeåret 2015.11.15 - Hovedgu	udstjeneste med dåp - Hana menighet - 25 sit 🗙 📫
586 ×	C Kopier
N13 586 Fylt av glede over livets under ^{6,7} /Norsk salmebok /Norsk salmebok/Dåp	📄 📄 Bokmål 📄 🗌 Nordsamisk 📑 🗹 Sørsamisk 🗟 🗌 Utskrift (B) 📓 🗌 Presentasjon (B) Bokmål 🕨 Instrumental ⊳
NoS 586 Lovsyng Herren! Han er nær 6.7 //Salme/Sangbøker/Salmeboken BM//Nle salmer/NloS /Salme/Sangbøker/Salmeboken BM//N Kirken og Gudstjenesten/Til åpning NoS 586 Lovsyng Herren! Han er nær 6.7 //Salme/Sangbøker/Salmeboka NN/Alle Salmar/NoS 6.7 //Salme/Sangbøker/Salmeboka NN/Alle Salmar/NoS 6.7 //Salme/Sangbøker/Salmeboka NN/Alle Salmar/NoS 6.7 //Salme/Sangbøker/Salmeboka NN//Ni Kyrkja og Gudstenesta/Til opning 85 //Salme/Sangbøker/Salmeboka NN//Ni Kyrkja og Gudstenesta/Til opning 8.3 //Salme/Sangbøker/Barnesalmeboka/NI/Den treeinige Gud/Den treeinige Gud 1. /Salme/Sangbøker/Rop Herren 2.3 //Salme/Sangbøker/Rop Herren 2.3 /Salme/Sangbøker/Rop det ut/Alle salmer /Salmer /Salme/Sangbøker/Rop det ut/Emneregister/Lovsanger [.] Salmebok: 586 Lovsyng Herren! Han	 1 Aavoe vaajmoem deavhta gosse båatam naemhtie onne maanam dutnjien guedtien /: dutnjien båatam guhte hïegkem vedtiejh. :/ 2 Aerkie hov leam ammes biejjiej uvte, maanam sijhtem laavkoemisnie tjirkedh. /: Sijhtem vihth dov gïeti sijse bïejedh :/ 3 Gieriesvoetem damtibie dov lĩhke - datne gie leah elmiem guedtieminie - /: jĩh gie mijjem gaajhkesidie dåastoeh. :/ 4 Gieriesvoeten syjhtede, dov barkoe orre jieliedasse mijjem buakta. /: Åadtjoejibie jaehkedh. Datnem tjirkedh. :/ 5 Gosse mijjen iehkedsbiejjie båata, dååjvehtsh-baakoeh laavkoemistie jielieh, /: tjuevkieh gosse sealoe aakedh vualka. :/ 6 Baakoejgujmie ibie maehtieh tjilkedh man stoerre vadtese lea mijjen. /: Laavkoemisnie iaabkoen aavoem åadtiodh! :/
Faccing Side 1 av 1 Marte	/. Laavkoemisme jaalikoen aavoem aautjoun::/
5 treff - 353 ms	

Hør salmen sunget

Bokmål 🕨 🛛 Instrumental 🍉

Klikk knappen «Bokmål» (eventuelt Nynorsk) for å høre salmen sunget.

Hør instrumental Bokmål 🍉 Instrumental 🍉

Klikk knapp «Instrumental» for å høre salmen spilt.

Liturgisk musikk 2020

Under grenen «Liturgisk musikk 2011» og «Liturgisk musikk 2020» finner du gudstjenestemusikken slik den er tilgjengelig på www.gudstjeneste.no:

LabOra Verksted		💄 dagfinn		
↑ Bibliotek Kirkeåret				\$
Sak	D Kapier			
 Bare søk i Mine ressurser Mine kjøpte ressurser 	Bønnerop KYRIE Bønerop – Allmenn serie 1 VIskrift (N) Presentasjon (N) Mitrond H.F. Kverno Bønnerop KYRIE Bønerop – Allmenn serie 1 Haludan Nedrejord	╼╼	/	1
 Mine kypte resurser www.gudstjeneste.no Salmebok 2013 Nye salmer Hymns in English Eides salmedatabase Liturgisk musikk 2011 Liturgisk musikk 2020 Bønerop KYRIE (NN) Bønnerop KYRIE (BM) Lovsang GLORIA (BM) Lovsong GLORIA (NN) Dagens børn (BM) Trosbekjennelse CREDO (BM) Truvedkjenning CREDO (NN) Kyrkjelydssvar FORBØNN (BM) Helsing PREFASJON (BM) 	M Halvdan Nedrejord Bønnerop KYRIE Bønerop – Allmenn serie 3 M Trond H.F. Kverno Bønnerop KYRIE Bønerop – Serie for fasteti M Terje Kvam Bønnerop KYRIE Bønerop – Serie for fasteti M Trond H.F. Kverno	, mis - kun - na mis - kun - na	deg.	
Nattverdbøn PREFASJON (NN) Nattverdbønn PREFASJON (BM) SANCTUS (BM) SANCTUS (NN) Nattverdbøn POST SANCTUS (NN) Nattverdbønn POST SANCTUS (BM) VERBA (BM) VERBA (NN)	× ()			

Målform liturgisk musikk

Mye av den liturgiske musikken er tilgjengelig i flere målformer/språk (Bokmål – Nynorsk – Latin). Velg målform/språk du vil se/hente der flere målformer er tilgjengelige.

Noter for Utskrift eller Presentasjon

Det finnes til all liturgisk musikk to versjoner notebilder:

- Optimalisert for Utskrift
- Optimalisert for Presentasjon

Velg hvilken versjon du vil se, sette inn eller kopiere:

Kopier liturgisk musikk

Klikk «Kopier» for å få et høykvalitets notebilde som kan limes inn i f.eks. MS Word eller hvilket som helst annet Windows-program.

Hør liturgisk musikk sunget (bare tilgjengelig for Liturgisk musikk 2011)

Klikk på knapp «Nynorsk» (ev. Bokmål) for å høre aktuell musikk sunget.

Bibler

Under grenen «Bibler» finner du de bibel-utgavene som er tilgjengelige gjennom LabOra Verksted.

Navigering

Velg bibel og bok du vil lese:

③ World English Bible

Labora verksteu		^
f Bibliotek Kirkeåret 2015.11.15 - I	Hovedgudstjeneste med dåp - Hana menighet - 25 s	it × 🌼
Søk Salme/Sangbøker ③ Salme/Sangbøker ④ Bibler ④ Bible 2011 - Bokmål 1. Mosebok 2. Mosebok 3. Mosebok 3. Mosebok 5. Mosebok Josva Dommerne Rut 1. Samuelsbok 2. Kongebok 1. Krønikebok 2. Kongebok 1. Krønikebok 2. Krønikebok Ester Job Salmene	 Første Mosebok Gud skaper verden 11 begynnelsen skapte Gud himmelen og jorden. 2 Jorden var øde og tom, mørke lå over dypet, og Guds ånd svevde over vannet. 3 Da sa Gud: «Det skal bli lys!» Og det ble lys. 4 Gud så at lyset var godt, og Gud skilte lyset fra mørket. 5 Gud kalte lyset dag, og mørket kalte han natt. Og det ble kveld, og det ble morgen, første dag. 6 Gud sa: «Det skal bli en hvelving midt i vannet! Den skal skille vanne fra vann.» 7 Gud laget hvelvingen og skilte vannet som er under hvelvingen, fra vannet som er over hvelvingen. Og det ble slik. 8 Gud kalte hvelvingen himmel. Og det ble slik. 8 Gud kalte hvelvingen himmel. Og det ble slik. 8 Gud kalte hvelvingen himmel. Og det ble kveld, og det ble morgen, andre dag. 9 Gud sa: «Vannet under himmelen skal samle seg på ett sted! Det tørre landet skal komme til syne.» Og det ble slik. 10 Gud kalte det tørre landet jord, og vannet som hadde samlet seg. 	 11 Gud sa: «Jorden skal bli grønn! Grønne vekster skal gro på jorden, planter som setter frø, og frukttrær som bærer frukt med frø i, av alle slag.» Og det ble slik. 12 Jorden bar fram grønne vekster, planter som setter frø, av alle slag. Og furær som bærer frukt med frø i, av alle slag. Og Gud så at det var godt. 13 Og det ble kveld, og det ble morgen, tredje dag. 14 Gud sa: «Det skal bli lys på himmelhvelvingen til å skille dag fra natt! De skal være tegn for høytider, dager og år. 15 De skal være tegn for høytider, dager og år. 15 De skal være lys på himmelhvelvingen og skinne over jorden.» Og det ble slik. 16 Gud laget de to store lysene, det største lyset til å herske over natten, og stjernene. 17 Gud satte dem på himmelhvelvingen til å lyse over jorden, 18 til å herske over dagen og det ble skell, og det ble morgen, fjerde dag. 20 Gud sa: «Vannet skal myldre av levende skapninger! Fugler skal fy over jorden, under
Ordspräkene Forkynneren Høysangen	kalte han hav. Og Gud så at det var godt.	himmelhvelvingen.» 21 Og Gud skapte de store sjødyrene og hver levende skapning av alle de of 87)
Klikk for side-modus.		
Klikk for to-side modus.		
Klikk for rullende lese-m	iodus.	
Klikk	for å skalere tekststørrelsen.	
Klikk [2] (nede til venstre) f	or å søke i gjeldende bibel.	

Søk i Bibel

Klikk på søkesymbolet nede til venstre i vinduet med bibelteksten for å starte søk i bibelteksten

Bibliotek Kirkeår

.

Søk 🔎		
Bare søk i ⊥	³ Gud velsignet den sjuende dagen og helliget den. For den dagen hvilte han fra hele sitt arbeid, det som Gud hadde gjort da han skapte. Mennesket i Edens hage	på marken og alle fugler under himmelen av jord. Han førte dem til mennesket for å se hva det ville kalle dem. Det som mennesket kalte hver levende skapning, det fikk den til navn. 20 Mennesket ga navn til alt feet og til himmelens fugler og til alle villmarkens dyr. Men til seg selv fant mennesket ingen hjelper av samme slag.
Bestilling LabOra Tekstverksted 2014-2015 (2. rekke) 2015-2016 (3. rekke) 2016-2017 (1. rekke) 30 www.gudstjeneste.no 30 Ressurser Bokmål 30 Ressurser Nymorsk	4 Dette er historien om himmelen og jorden da de var skapt, på den tid Herren Gud hadde laget jorden og himmelen. 5 Det fantes ikke en busk på jorden, og ennå hadde ingen plante spirt fram på marken. For Herren Gud hadde ikke latt det regne på jorden, og det var ingen mennesker til å dyrke den. 6 Men en kilde kom opp av jorden og vannet hele jordens overflate. 7 Da formet Herren Gud mennesket av støv fra jorden. Han blåste livspust i nesen på det, og mennesket ble en levende skapning.	 21 Da lot <i>Herren</i> Gud en dyp søvn komme over mannen. Mens han sov, tok han et ribbein og fylte igjen med kjøtt. 22 Av ribbeinet <i>Herren</i> Gud hadde tatt fra mannen, bygde han en kvinne, og han førte henne til mannen. 23 Da sa mannen: «Nå er det bein av mine bein og kjøtt av mitt kjøtt.
Salmey/Sangbøker Bibler Bible 2011 - Bokmål Mosebok	8 <i>Herren</i> Gud plantet i gammel tid en hage i Eden. Der satte han mennesket han hadde formet. 9 Og <i>Herren</i> Gud lot alle slags trær vokse opp av jorden, forlokkende å se på og gode å spise av, og midt i hagen livets tre og treet til kunnskap om godt og ondt.	Hun skal kalles kvinne, for av mannen er hun tatt.» overfor skal mannen forlate sin far og sin mor og holde fast ved sin kvinne, og de to skal være en kropp.
2. Mosebok 3. Mosebok 4. Mosebok 5. Mosebok Josva Dommerne But	10 En elv går ut fra Eden og vanner hagen. Derfra deler den og fire greiner. 11 Den første heter Pisjon. Det er den som går andt hele landet Havila, der det finnes gull. 12 Gullet i det lander av godt. Det er bedolah-kvae og onyks-stein der. 13 Den andre oven heter Gihon. Det er den som går rundt hele landet Kusj. 17 och tredje elven heter Hiddekel. Det er den som går øst for Arar. Og den fjerde elven er Eufrat.	25 begge var nakne, bade mannen og kvinnen, og de skammet seg ikke for hverandre. 3 Slangen var listigere enn alle ville dyr som <i>Herren</i> Gud hadde laget. Den sa til kvinnen: «Har Gud virkelig sagt at dere ikke skal spise av noe tre i hagen?» 2 Kvinnen sa til slangen: «Vi kan spise av frukten på trærne i hagen. 3 Men om frukten på treet som står midt i hagen. har Gud sagt: Dere må ikke spise av den og ikke røre ved den:
1. Samuelsbok 2. Samuelsbok 1. Kongebok 2. Kongebok 1. Krønikebok 2. Krønikebok	15 Så tok Herren Gud menneskt og satte det i Edens hage til å dyrke og passe den. 16 Og Herrer sud ga mennesket dette budet: «Du må gjerne spise av alle tre ne i hagen. 17 Men av treet til kunnskap om godt og ondt må drakke spise. For den dagen du spiser av det, skal du dø.» 18 Da san arren Gud: «Det er ikke godt for mennesket å være alene. Les angere en bielner av samme slag a 19 Herrer Gud formet alle dyr	for da skal dere dø 4 Da sa slangen til kvinnen: «Dere skal slett ikke døl 5 Men Gud vet at den dagen dere spiser av den, vil øynene deres bli åpnet, og dere vil bli som Gud og kjenne godt og ondt.» 6 Nå fikk kvinnen se at treet var godt å spise av og en lyst for øyet – et forlokkende tre, siden det kunne gi innsikt. Så tok hun av frukten og spiste. Hung ao goså til mannen sin, som var sammen med henne, og han spiste. 7 Da ble øynene deres åpnet, og de skjønte at de var
Nehemja	herren	v 49 >

Klikk på de små pilene for å bla mellom treffene i søket:

Egne ressurser i Biblioteket

Det er enkelt å opprette sin egen ressurssamling – som automatisk blir tilgjengelig både i biblioteket (og dermed også som mulig alternativ i planlegging av en gudstjeneste).

Opprett rotmappe

Opprett en rotmappe for slike ressurser. Bruk av Dropbox eller andre tilsvarende tjenester gjør det mulig å nå disse ressursene fra ulike lokasjoner (hjemme eller på kontoret) – og/eller dele denne mappen med andre brukere av LabOra Verksted du vil dele ressursene med.

Se hovedavsnitt «Innstillinger – Egne ressurser» for å sette opp en mappe med egne ressurser.

Opprette egne dokumenter

I rotmappen for egne ressurser kan du opprette så mange undermapper du vil – og de blir tilgjengelige i LabOra Verksted. I hver enkelt mappe kan du ha ubegrenset antall tekstfiler (TXT-filer). Her kan du for eks. opprette og vedlikeholde sangsamlinger som brukes hos dere – som ikke er tilgjengelige via noen av de tilgjengelige sangbok-samlingene. LabOra Verksted vil automatisk anvende riktig skrifttype på disse ressursene når de brukes i en gudstjeneste eller kopieres til annen bruk fra biblioteket.

Bibliotek Kirkeåret 2015.11.15 - Hovedgudstjeneste med dåp - Hana menighet - 25 sit × Søk P © Kopier © Mine ressurser CHURCH OF NORWAY WEDDING SE Herre! Gjør meg til redskap for din fred! La meg bringe kjærlighet der be 10 bud Liturgiske tekster De 10 bud Eat this bread Norske sanger Frans av Assissis bønn Frans av Assissis bønn	LabOra Verksted			_ = ×
Sæk P Tokopier Mine ressurser Engelske sanger Liturgiske tekster Norske sanger Norske	🔒 Bibliotek Kirkeåret 2015.11.15 -	Hovedgudstjeneste med dåp - H	Hana menighet - 25 sit 🗙	\$
Svenske sanger Taize Herren velsigne deg Kjære Gud, vi ber om nåde Kjære Stall Stallen Salme 51,3-11 Salme 5 Salme/Sangbaker Speiderbørnen Speiderbørnen Speiderbørne Bibler Å Mester! La meg bringe glede der sorg og tyngsel rår! Å Mester! La meg ikke søke så meget å bli trøstet som å trøste, Ikke så meget å bli forstått som å forstå, Ikke For det	Søk Søk Inite ressurser Engelske sanger Liturgiske tekster Norske sanger Svenske sanger Taize Mine kjøpte ressurser Mine kjøpte ressurser Mine kjøpte ressurser Ressurser Nynorsk Andre Ressurser Bibler Bibler Bibler Mosebok Josva Dommerne Rut 1. Samuelsbok 2. Samuelsbok	 C Kopier CHURCH OF NORWAY WEDDING SE De 10 bud Eat this bread Frans av Assissis bønn Herren velsigne deg Kjære Gud, vi ber om nåde Kyrie, Herre tilgi oss Magnificat (Luk2) Salme 139 (veksellesning) Salme 51,3-11 Salme 8 Speiderbønnen Speiderbønnen Speiderbønnelsen Trosbekjennelsen Våre hjerter åpner vi 	Herre! Gjør meg til redskap for din fred! La meg bringe hatet rår, La meg bringe forlatelse der urett er begått, enighet der uenighet rår, La meg bringe tro der tvilen i bringe sannhet der villfarelse rår, La meg bringe lys de La meg bringe glede der sorg og tyngsel rår! Å Mester! La meg ikke søke så meget å bli tøstet som i meget å bli forstått som å forstå, Ikke så meget å bli els For det er gjennom å gi at man får, Det er ved å glemm finner seg selv, Det er ved å tilgi andre at man selv får t ved å dø at man oppstår til evig liv! Amen.	: kjærlighet der La meg skape rår, La meg er mørke ruger, å trøste, Ikke så iket som å elske! e seg selv at man tilgivelse! Det er

10. Kirkeåret

Klikk på flippen «Kirkeåret»:

LabOra Vei									
Bibliot	tek Kirkeår	et 2015.11.	15 - Hovedo	audstieneste	med dåp - I	Hana meniq	het	- 25 sit ×	3
mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag	lørdag	søndag		1. søndag i adventstiden	-
9.nov. 2015	10.nov. 2015	11.nov. 2015	12.nov. 2015	13.nov. 2015	14.nov. 2015	15.nov. 2015	-	Lesninger Bønner	
 Ma e 24 s ε 	Ti e 24 s e ;	• On e 24 s e	To e 24 s e	Fre 24 se j	● Løe 24 se	25 sit			
							1	1. SØNDAG I ADVENTSTIDEN	
								EV III Matt 21,10-17	
								Det står skrevet i evangeliet etter Matteus:	
								Da jesus dro inn i Jerusalem, ble det uro i hele byen, og de spurte: «Hvem er dette?»	
16.nov. 2015	17.nov. 2015	18.nov. 2015	19.nov. 2015	20.nov. 2015	21.nov. 2015	22.nov. 2015		Og mengden svarte: «Det er profeten Jesus fra Nasaret i Galilea.»	
Ma e 25 s e	Ti e 25 s e p	On e 25 s e	To e 25 s e	Fr e 25 s e	Lø e 25 s e	KrKo			
								Så gikk Jesus inn på tempelplassen og jaget ut alle dem som solgte og kjøpte der. Han	
								veltet pengevekslernes bord og duehandlernes benker og sa til dem: «Det står	
								skrevet: Mitt nus skal kalles et bønnens nus. Men dere gjør det til en røvernule.»	
								På tempelplassen kom noen blinde og lamme til ham, og han helbredet dem. Men da	
22 nov 2015	24 poy 2015	25 pour 2015	26 poy 2015	27 poy 2015	29 pov 2015	20 por 2015		overprestene og de skriftlærde så undrene han gjorde og hørte harna som ronte i	
Male KrKo	 Tile KrKo 	 On e KrKo 	 To e KrKo 	 Er e KrKo 	 Iøe KrKo 	• 1sia		helligdommen: «Hosianna, Davids sønn!» ble de forarget og spurte ham: «Hører du	
- Ma e Kiko	• He kiko	• one kiko	• IO E KINO	• IT E KIND	- Lo e Kito	- Talu		hva de sier?» «la», svarte lesus. «Har dere aldri lest:	
								Fra småbarns og spedbarns munn	
								har du latt lovsang lyde!»	
30.nov. 2015	1.des. 2015	2.des. 2015	3.des. 2015	4.des. 2015	5.des. 2015	6.des. 2015		Så forlot han dem og gikk ut av byen, til Betania. Der ble han natten over.	
Ma e 1sia	Ti e 1sia	On e 1sia	To e 1sia	Fr e 1sia	Lø e 1sia	2sia		Slik lyder det hellige evangelium.	
								matt 21 10–17	
								ED 111 Ån 2 40 22	
								EP III Ap 3,19-22	
								Det står skrevet i Johannes' äpenbaring:	
7 1 2045	0.1.0045	0.1.0045	40 1 0045	44 1 2045	10.1.0045	42 1 2045		Jeg refser og irettesetter alle dem jeg har kjær. La det bli alvor og vend om! Se jeg	
7.des. 2015	8.des. 2015	9.des. 2015	10.des. 2015	11.des. 2015	12.des. 2015	13.des. 2015		står for døren og banker. Om noen hører min røst og åpner døren, vil jeg gå inn til	
• Ivia e zsla	 TT @ 2518 	 On e zsia 	 IO e 25lå 	 File Zsid 	 Lø e zsiå 	- SId		ham og holde måltid, jeg med ham og han med meg.	
								Den som seirer, vil jeg la sitte sammen med meg på min trone, slik jeg selv har seiret	
								og satt meg med min Far på hans trone.	
									*
							-		-

Kalenderen viser liturgisk farge for dagene i kirkeåret.

Klikk på en søndag for å slå opp i høyre panel:

- Lesninger
 - o Evangeliet
 - Epistel tekst
 - o GT tekst
 - Søndagens salme fra Salmenes bok.
- Dagens bønn

TIPS: Dobbeltklikk på en dato for å lage en ny gudstjeneste på aktuell dato.

11. Innstillinger

LabOra Verksted har ikke mange innstillinger. Systemet ordner det meste selv. Men noen få innstillinger finnes, og disse er viktige.

Klikk knappen «Innstillinger»:

LabOra Ve								_ = ×
f Biblio	tek Kirkeår	et 2015.11	.15 - Hovedo	gudstjeneste	med dåp - I	Hana menig	het	- 25 sit ×
mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag	lørdag	søndag		1. søndag i adventstiden
9.nov. 2015	10.nov. 2015	11.nov. 2015	12.nov. 2015	13.nov. 2015	14.nov. 2015	15.nov. 2015	^	Lesninger Bønner
● Ma e 24 s ∈	● Tie 24 seț	On e 24 s e	To e 24 s e	● Fre 24 se∣	Lø e 24 s e	25 sit		1. SØNDAG I ADVENTSTIDEN
								EV III Matt 21,10-17
								Det står skrevet i evangeliet etter Matteus:
								De jeaus due inn i lanusslam ble det une i bele buen, es de spunter «Huem en dette?»
16.nov. 2015	17.nov. 2015	18.nov. 2015	19.nov. 2015	20.nov. 2015	21.nov. 2015	22.nov. 2015		Og mengden svarte: «Det er profeten lesus fra Nasaret i Galilea.»
● Ma e 25 s ∈	Ti e 25 s e ;	• On e 25 s e	To e 25 s e	Fr e 25 s e	● Lø e 25 s e	KrKo		
								Så gikk Jesus inn på tempelplassen og jaget ut alle dem som solgte og kjøpte der. Han veltet pengevekslernes bord og duehandlernes benker og sa til dem: «Det står skrevet: Mitt hus skal kalles et bønnens hus. Men dere gjør det til en røverhule.»
								På tempelplassen kom noen blinde og lamme til ham, og han helbredet dem. Men da
23.nov. 2015	24.nov. 2015	25.nov. 2015	26.nov. 2015	27.nov. 2015	28.nov. 2015	29.nov. 2015		overprestene og de skriftlærde så undrene han gjorde og hørte barna som ropte i
Ma e KrKo	Ti e KrKo	On e KrKo	To e KrKo	Fr e KrKo	Lø e KrKo	• 1sia		helligdommen: «Hosianna, Davids sønn!» ble de forarget og spurte ham: «Hører du hva de sier?» «Ja», svarte Jesus. «Har dere aldri Jest:
							I	Fra småbarns og spedbarns munn har du latt lovsang lyde!»
30.nov. 2015	1.des. 2015	2.des. 2015	3.des. 2015	4.des. 2015	5.des. 2015	6.des. 2015		Så forlot han dem og gikk ut av byen, til Betania. Der ble han natten over.
Ma e 1sia	Ti e 1sia	On e 1sia	To e 1sia	Fr e 1sia	● Lø e 1sia	2sia		Slik lyder det hellige evangelium.
								matt 21,10-17
								EP III Åp 3.19-22
								Det står skrevet i Johannes' åpenbaring:
7.des. 2015	8.des. 2015	9.des. 2015	10.des. 2015	11.des. 2015	12.des. 2015	13.des. 2015		Jeg refser og irettesetter alle dem jeg har kjær. La det bli alvor og vend om! Se, jeg
Ma e 2sia	Ti e 2sia	On e 2sia	To e 2sia	Fr e 2sia	 Lø e 2sia 	 3sia 		ham og holde måltid, jeg med ham og han med meg.
								Den som seirer, vil jeg la sitte sammen med meg på min trone, slik jeg selv har seiret og satt meg med min Far på hans trone.
							×	n 1.1.1 Å 1.2.2 - 1.7.7

Dette vinduet vises:

Innstillinger	
Generelt Maler: C:\Users\dagfinn\Dropbox\LabOra Verksted\Maler LabOra Verk Dokumenter: C:\Users\dagfinn\Dropbox\LabOra Verksted\Dokumenter LabO Mine ressurser: C:\Users\dagfinn\Dropbox\LabOra Verksted\Mine ressurser Send loggfil Åpne loggfil	
www.gudstjeneste.no	
Ok Avb	ryt

Plassering av maler/gudstjenesteordninger

Velg sti der LabOra Verksted skal lagre alle gudstjenestemaler du lager. Bruk av Dropbox eller andre tilsvarende tjenester gjør det mulig å nå malene fra ulike lokasjoner (hjemme eller på kontoret) – og/eller dele denne mappen med andre brukere av LabOra Verksted du vil dele maler med. Kan også peke til et felles filområde.

Plassering av dokumenter

Velg sti der LabOra Verksted skal lagre alle gudstjenester du lager. Bruk av Dropbox eller andre tilsvarende tjenester gjør det mulig å nå dokumentene fra ulike lokasjoner (hjemme eller på kontoret) – og/eller dele denne mappen med andre brukere av LabOra Verksted du vil dele dokumenter med. Kan også peke til et felles filområde.

Plassering av «Mine ressurser»

Du kan opprette en mappestruktur med egne ressurser som automatisk blir tilgjengelige i LabOra Verksted. Her velger du rot-mappe for disse ressursene. Kan også peke til et felles filområde. Les mer om dette i hovedavsnitt <u>Bibliotek – Egne ressurser</u>.

Loggfiler

Valgene «Send loggfil» og «Åpne loggfil» er valg du skal bruke under veiledning fra LabOra support.

www.gudstjeneste.no - lisensnummer

Fyll inn lisensnummeret din organisasjon har fått fra Eide forlag. Dette er nødvendig for å få tilgang til ressursene fra <u>www.gudstjeneste.no</u> i LabOra Verksted. **LabOra Verksted må startes på nytt når lisensnummer er lagt inn eller endret.**

12. Ekskurs: Eksempel på notater til en ordning

Notater er et godt verktøy for å opprettholde bevisstheten om valg som er gjort av menighetsråd og menighetsmøte om de lokale grunnordninger.

Eksempler fra en menighet på notater til mal for lokal grunnordning

Fra en konkret menighet har vi hentet ut eksempler på Notater til en mal. Notatene har bakgrunn i vedtaksdokumentene for den lokale grunnordning.

Notat til Informasjon om dagen

Menigheten ønskes velkommen med en kort hilsen og informasjon om gudstjenesten av en lek gudstjenestemedarbeider - etter sammenringing og før bønneslag.

Inn- og utgangsprosesjon brukes på gudstjenester med dåp, familiegudstjenester og konfirmasjoner. Vi bruker prosesjonskors eller – lys ut fra dagen og kirkeåret. Liturg velger.

Notat til Inngangssalme

Menigheten oppfordres til å stå under inngangssalme og avslutningssalme, og evt. under salmen etter prekenen, hvis naturlig ut fra salmens karakter.

Notat til Samlingsbønn

Samlingsbønnen bes av en medliturg eller av hele menigheten. Når syndsbekjennelsen er lagt til samlingsdelen, bes samlingsbønnen av en medliturg, mens hele menigheten ber syndsbekjennelsen.

Notat til Kyrie

I fastetiden bør en form for kyrielitani brukes, ellers velger liturg hvilket kyrie som skal brukes.

Notat til Gloria

Vi ønsker variasjon i Gloria, gjerne utvidet med en lovsang. Velges av liturg. Andre egnede lovsanger kan også brukes.

Notat til Hjertesang (innslag for barn før Første lesning)

Innslag/overgang - med tanke særlig på barn: Hjertesang – en sang om Guds kjærlighet. På alle gudstjenester, uavhengig av om det er søndagsskole.

Markering av at søndagsskolen begynner: Søndagsskolesangen "Sprell levende unger!"

Notat til Hallelujavers

Vi bruker normalt Hallelujavers før evangelielesningen, og også etter – når det er naturlig ut fra teksten. Halleluja fra NoS 194 (Dine hender), eller annet Halleluja.

Notat til Evangelium

Kan ha form som evangelieprosesjon på høytidsdager.

Notat til Trosbekjennelsen

Apostolicum er normalordning, i fastetida med forsakelsen. På høytidsdager brukes Nicaenum.

Notat til Salme etter Trosbekjennelsen

Kan synges stående hvis naturlig ut fra salmens karakter.

Notat til Kunngjøringer

Det kan være kortfattede kunngjøringer etter salme etter preken. Mest mulig informasjon skal stå på program.

Notat til Forbønn

Vi ønsker stor variasjon, varierer mellom de ulike alternativene, og ønsker økt bruk av lokalt utformet forbønn. Forbønnen forberedes og ledes normalt av forbønnsgruppe, evt husfellesskap.

Notat til Takkoffer

Vi ønsker stor variasjon, varierer mellom de ulike alternativene, og ønsker økt bruk av lokalt utformet forbønn. Forbønnen forberedes og ledes normalt av forbønnsgruppe, evt husfellesskap.

Notat til Nattverdmåltidet

Som nattverdbrød kan det brukes syret (gjæret)brød, men oblater brukes ved intinksjon. Fram til at syret, glutenfritt brød kan skaffes, brukes:

En oppskrift på nattverdbrød:

5 dl lunket vann, 50 gr gjær, 1 ss honning, 4 ss olje, Litt salt , 1 kg mel Heves som alminnelig hvetedeig. Den deles i 16 deler, rulles som boller, kjevles flate og heves. Stekes ved 275 grader i ca 8 min. Kan fryses.

Nattverdutdelingen skjer normalt ved to stasjoner og på to måter, med kneling og bruk av særkalker ved alteret, og intinksjon i midtgangen.

Ved gudstjenester der det bare er en nattverdstasjon, alterneres det mellom de to måtene fra uke til uke.

Notat til Fredshilsen pax

Vi hilser på hverandre med Guds fred som normalordning. Kan introduseres med enkle forklarende ord.

Notat til Du Guds Lam agnus dei

Synges FØR utdelingen begynner.

Notat til Utdeling

Salmer og/eller musikk. Kan være personlig forbønn og bønnevandring/lystenning parallelt.

Mer om bruk av notater i gudstjenesteordninger

Notater i malene er nyttig til mange formål:

Opprettholde bevissthet om den lokale grunnordning

Det er fort gjort at de prosesser en har hatt rundt fastlegging av lokal grunnordning glemmes i den ukentlige planlegging av gudstjenester. Notater i malen gir hjelp til dette.

Samme informasjon til alle

Om en lagrer malene i LabOra Verksted på et felles lagringsområde, sørger en for at alle som arbeider med planlegging av gudstjenester har tilgang til samme informasjon.

Informasjon og hjelp til vikarer

Vår nye gudstjenesteordning basert på lokalt FORSKJELLIGE grunnordninger er en utfordring for enhver vikar! God bruk av notatet i en Verksted-mal kan gi vikaren all informasjon som trengs for å planlegge en gudstjeneste som *faktisk* er basert på den aktuelle menighets lokale grunnordning. Send Verksted-malen til vikaren!

Tjeneste i prostiet – felles mal-bibliotek

De fleste prester ansettes nå i prostiet og vil jevnlig også gjøre tjeneste andre steder enn sitt særskilte tjenesteområde. Dersom prostiet bygger opp et felles mal-bibliotek med de lokale grunnordningene for de forskjellige menighetene, vil alle kunne ha tilgang til disse – og planlegge den aktuelle gudstjenesten i Verksted.